

# A KSH jelenti 2017. I. negyedév



**KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL**

**A KSH JELENTI**

**GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM**

**2017. I. negyedév**

Budapest, 2017

© Központi Statisztikai Hivatal, 2017

ISSN 1219–6754

A kézirat lezárásának dátuma: 2017. június 2.

*Felelős kiadó:* Dr. Vukovich Gabriella elnök

*Felelős szerkesztő:* Kátainé Marosi Angéla fősztályvezető

Nyomdai Kivitelezés: Xerox Magyarország Kft. – 2017.060

# TARTALOM

<b>GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2017. JANUÁR–MÁRCIUS</b> .....	<b>5</b>
Összefoglalás.....	5
<b>RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS</b> .....	<b>15</b>
<i>Makrogazdasági és pénzügyi folyamatok</i> .....	<b>15</b>
Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok.....	15
Külkereskedelem .....	23
<i>Ágazati teljesítmények</i> .....	<b>29</b>
Ipar .....	29
Energia .....	35
Építőipar.....	36
Lakásépítés, ingatlanforgalom .....	37
Kiskereskedelem.....	40
Turizmus, vendéglátás.....	41
Szállítás, közlekedés.....	43
<i>Termelői és fogyasztói árak</i> .....	<b>45</b>
Mezőgazdasági termelői árak.....	45
Ipari, építőipari termelői árak.....	45
Fogyasztói árak .....	46
<i>Társadalmi és jövedelmi folyamatok</i> .....	<b>50</b>
Demográfiai helyzet.....	50
Foglalkoztatottság, keresetek.....	51
Személy sérüléssel közúti közlekedési balesetek.....	61
<b>FÜGGELÉK</b> .....	<b>62</b>

## Megjegyzések

**Az adatok forrása**, ahol más megjegyzés nincs, a KSH adatgyűjtése.

A százalék- és viszonyszámok kiszámítása kerekítés nélküli adatok alapján történt. A kerekített részadatok összegei eltérhetnek az összesen adattól.

Az indexek, ahol más megjegyzés nincs, összehasonlító áron szerepelnek. Az évközi havi, illetve negyedéves adatok általában előzetesnek tekintendők, a későbbiek során módosulhatnak.

A nemzetközi konjunktúra-jelzőszámok esetében Magyarország adatait a többi országgal összehasonlítható módszer alapján számítva közöljük.

## Jelmagyarázat:

- = a jelenség nem fordult elő
- .. = az adat nem ismeretes
- 0 = a mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad
- x = a mutató nem értelmezhető
- + = előzetes adat
- R = revidált adat
- , | = a vonallal elválasztott adatok összehasonlíthatósága korlátozott

# GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM, 2017. JANUÁR–MÁRCIUS

## Összefoglalás

### *Hazai és nemzetközi makrogazdasági és pénzügyi folyamatok*

- 2017 elején a világgazdaságot bővülés jellemezte, a túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított **GDP volumene 2017 I. negyedében** 2,0%-kal meghaladta az egy évvel korábbi szintet. A globális folyamatokat leginkább meghatározó nemzetgazdaságok közül **Kína** gazdasági teljesítménye átlagosan 6,9, az **Egyesült Államoké** 2,0, **Japáné** 1,6%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest.<sup>1</sup>
- Az előzetes adatok alapján a 28 tagországot tömörítő **Európai Unió** gazdasági teljesítménye **2017 I. negyedében** 2,0%-kal bővült az előző év azonos időszakához viszonyítva. A növekedési ütem mértéke nagyobb volt a korábbi negyedekhez viszonyítva. A rendelkezésre álló adatok alapján Görögország kivételével mindegyik tagország gazdasági teljesítménye nőtt, köztük az Egyesült Királyságé 2,1, Németországé 1,7%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. A régiós versenytársak mindegyikében növekedett a GDP volumene.<sup>2</sup>
- A **magyar gazdaság** teljesítménye 2013 folyamán növekedési pályára állt, ami 2017 elején folytatódott. A **GDP volumene** – a KSH gyorsbecslése szerint – **2017 I. negyedében 4,1%-kal nőtt** az egy évvel korábbihoz képest, ez az elmúlt közel három év legnagyobb mértékű bővülése. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint a gazdasági teljesítmény az előző év azonos időszakához viszonyítva – az uniós átlagnál nagyobb mértékben – 3,7, az előző negyedévhez képest 1,3%-kal bővült.
- A termelési oldalon a bővüléshez számottevően hozzájárultak a piaci szolgáltatások és az ipar teljesítménye. A felhasználási oldalon a növekedés egyik forrása volt a beruházási teljesítmény emelkedése: a **nemzetgazdasági beruházások** 34%-kal haladták meg az egy évvel korábbi alacsony bázist. A vállalkozások kapacitásnövelő beruházásainak élénkülése mellett a 2014–2020-as uniós költségvetési ciklus elindított

---

<sup>1</sup> Szezonálisan kiigazított adatok szerint.. Forrás: az OECD adatbázisa.

<sup>2</sup> Szezonálisan és munkanaphatással kiigazított adatok szerint. Forrás: az Eurostat adatbázisa és 2017. május 16-i gyorsjelentése.

projektjeinek realizálódása is nagyobb lendületet vett. A nemzetgazdaság legjelentősebb beruházó területei közül a feldolgozóipar beruházási teljesítménye 32, az ingatlanügyleteké 56, a szállítás, raktározásé 48%-kal magasabb volt az egy évvel korábbinál. A nemzetgazdaság e három területe együttesen az összberuházások nagyjából hattizedét adta.

- A **külkereskedelmi termékforgalomban 2017. I. negyedévben** – az első becslés szerint – a kivitel értéke 25,3 milliárd eurót tett ki, 13%-kal nagyobb összeget, mint 2016 első három hónapjában. A behozatal értéke 22,8 milliárd euró volt, 15%-kal több, mint egy évvel korábban. A növekedési ütemek az elmúlt hat év azonos időszakát tekintve a legjelentősebbek. Külkereskedelmünk az I. negyedévet 2,5 milliárd eurós aktívummal zárta, ami a mérleg csekély mértékű, 72 millió eurós romlását jelenti az egy évvel korábbihoz képest.
- A részletesen feldolgozott, **2017. január–februári** adatok szerint a **külkereskedelmi termékforgalom volumene** az exportban 6,4, az importban 6,8%-kal bővült 2016 azonos időszakához viszonyítva. A forgalom **forintban mért árszínvonala** nőtt a 2016 azonos időszakához képest: kivitelben 1,6, behozatalban 2,8%-kal. A **cserearány** kedvezőtlenül alakult 2017 első két hónapjában, a – legnagyobb részt az energiahordozók drágulásával összefüggésben álló – romlás mértéke 1,2% volt. A **forint** az első két hónapot tekintve az euróhoz képest 1,2%-kal erősödött, a dollárhoz képest ezzel szemben 2,1%-kal leértékelődött.

### *Ágazati teljesítmények*

- **2017 márciusában** az **ipari termelés** volumene<sup>3</sup> 13%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. A termelés alakulására hatással volt, hogy 2016-ban a húsvéti ünnepek márciusra, míg 2017-ben áprilisra estek. Munkanaphatástól megtisztítva a kibocsátás 10%-kal emelkedett. (2017 márciusában eggyel több munkanap volt, mint egy évvel korábban.) Az ipari értékesítési irányok közül a belföldi értékesítés volumene 5,7, az exporté 13%-kal nőtt 2016 azonos időszakához képest. Az ipari területek közül a feldolgozóipar termelése 14, a csekély súlyú bányászaté 18%-kal emelkedett, míg az energiaiparé 5,2%-kal csökkent. A három legjelentősebb feldolgozóipari részterület közül az elektronikai iparban 23, a járműgyártásban 11, az élelmiszeriparban 8,1%-kal többet termeltek az egy évvel korábbihoz viszonyítva.
- A márciusi ipari kibocsátás az **előző hónaphoz képest** – a szezonális és munkanaphatással kiigazított adatok szerint – 0,7%-kal bővült.

---

<sup>3</sup> Az ipar összesen adata a teljes iparra, a többi adat a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körére vonatkozik.

- **2017 I. negyedévében az ipari termelés** volumene – folyamatos emelkedés mellett – 7,8%-kal meghaladta az egy évvel korábit. Az összes értékesítés közel kétharmadát adó exporteladások volumene 7,9, a több mint egyharmadát adó belföldi eladásoké 5,1%-kal nőtt. Mindegyik ipari területen emelkedett a termelés volumene: a kibocsátás több mint kilencztedét adó **feldolgozóiparban** 7,8, az **energiaiparban** 2,4, a csekély súlyt képviselő **bányászatban** 9,1%-kal.
- 2017 I. negyedévében – a vegyi anyag, termék gyártása kivételével – mindegyik feldolgozóipari területen bővülés következett be. A legnagyobb mértékben (26%) a **gép, gépi berendezés gyártása** növekedett. A szinte teljes egészében külföldre termelő **elektronikai ipar** kibocsátása – elsősorban a kiemelkedő márciusi termelésnövekedés következtében – 10%-kal bővült. Az elektronikai ipar két legnagyobb részterülete közül a jelentősebb, az elektronikus fogyasztási cikkek gyártása 19, a kisebbik, a híradástechnikai berendezés gyártása 14%-kal nőtt. Szintén a feldolgozóipari átlagot meghaladó mértékben bővült a **kokszyártás, kőolaj-feldolgozás** (13%) és a **kohászat, fémfeldolgozás** (11%), valamint a **textil- és bőripar** (9,9%). A legnagyobb súlyú területnek számító **járműgyártás** termelése 7,0%-kal meghaladta az egy évvel korábit. A két meghatározó járműipari terület közül a közúti jármű alkatrészeinek gyártása 8,7, a közúti gépjármű gyártása 5,2%-kal növekedett. A feldolgozóipari termelés egytizedét adó **élelmiszeripar** (élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása) kibocsátása 1,6%-kal nagyobb, ezen belül a legnagyobb részterületnek számító húsiiparé 4,3%-kal kisebb volt az egy évvel korábinál. Az élelmiszeripari értékesítés mindkét irányba nőtt: a belső eladások volumene 0,7, a külföldieké 4,7%-kal bővült. A **vegyi anyag, termék gyártása** lényegében stagnált (–0,1%) az egy évvel korábbihoz viszonyítva.
- Az egy évvel korábbihoz képest 2017 I. negyedévében az ipari termelés minden **régióban**<sup>4</sup> emelkedett, a leginkább Nyugat-Dunántúlon (9,8%), a legkevésbé Közép-Magyarországon (5,3%).
- **2017 márciusában** a megfigyelt feldolgozóipari területek **új rendeléseinek** volumene 13%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest, ezen belül az új belföldi rendeléseké 5,5, az új exportrendeléseké 15%-kal. A járműgyártás új rendelései 15, az elektronikai iparéi 19%-kal emelkedtek. Az **összes rendelésállomány** volumene március végén 1,2%-kal meghaladta az egy évvel korábit.
- Az **építőipari termelés** volumene **2017 I. negyedévében** jelentősen, 25%-kal meghaladta az előző év azonos időszaki alacsony bázist. (2016-ban átlagosan 19, ezen belül az I. negyedévben több mint 27%-kal alacsonyabb volt a termelés volumene,

---

<sup>4</sup> Telephely szerinti adatok alapján.



mint egy évvel korábban.) Mindkét építményfőcsoportban nőtt a termelés: az épületek építése esetében 27, az egyéb építményekében 28%-kal.

- **2017 márciusában** az építőipari termelés volumene kiemelkedően, több mint 33%-kal magasabb volt 2016 azonos időszakához képest. Az épületek építése 30%-kal bővült, ami márciusban is elsősorban ipari és raktárépületek, kisebb mértékben sportlétesítmények és oktatási épületek építésének az eredménye. Az egyéb építmények építésének volumene 49%-kal haladta meg az egy évvel korábbi, itt a termelés az alacsony bázis mellett az út- és vasútépítési munkák eredményeként emelkedett.
- Az **új építőipari szerződések** volumene **márciusban** 31%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától, az épületek építésére kötött szerződések esetében több mint 11, az egyéb építmények építésére vonatkozóké 41%-kal. A már korábban megkötött új szerződések figyelembevételével az építőipari vállalkozások **szerződésállományának** volumene március végén 81%-kal meghaladta az egy évvel korábbi alacsony bázist.
- **2017 I. negyedévében** folytatódott a lakásépítések számának emelkedése, 2061 **új lakás épült**, 47%-kal több, mint egy évvel korábban. Országszerte dinamikusan nőtt a használatba vett lakások száma, ugyanakkor Budapesten – a nagyobb léptékű beruházások későbbi realizálódása miatt – 51%-kal kevesebb új lakás épült fel. Az építésügyi szakhatóságok **által kiadott lakásépítési engedélyek és az új lakások építésére vonatkozó egyszerű bejelentések** száma együttesen 9525 volt, 89%-kal több, mint egy évvel korábban. A használatba vett lakások **átlagos alapterülete** 105 m<sup>2</sup>-re emelkedett, ami 13 m<sup>2</sup>-rel több, mint 2016. I. negyedévben. Ebben az időszakban 411 **lakás szűnt meg**, 2,1%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában.
- A szolgáltatások közül a **kiskereskedelmi üzletek forgalmának** volumene **2017 márciusában** 3,3, az **I. negyedévében** 3,0%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva. (A naptárhatástól megtisztított adatok szerint márciusban 5,4, január–márciusban 3,4%-os volt a növekedés.) 2017 első három hónapjában az összforgalom csaknem felét kitevő **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes üzletek** forgalma 0,9%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. Ezen belül a forgalom 78%-át lebonyolító vegyes termékkörű üzleteké 1,7%-kal nagyobb, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 2,0%-kal kisebb lett. A **nem élelmiszertermék jellegű üzletek** forgalma 6,0%-kal növekedett, ezen belül minden tevékenységcsoportban emelkedtek az eladások. A növekvő üzemanyagárak ellenére az **üzemanyagtöltő állomások üzemanyag-forgalma** 2,7%-kal bővült.
- A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-üzletek** forgalma 4,6%-kal emelkedett.

- A **kereskedelmi szálláshelyeken 2017 I. negyedévében** a vendégek száma 7,4, a vendégéjszakáké 6,6%-kal emelkedett. A külföldi vendégek a 2016. I. negyedévinél 10%-kal több vendégéjszakát tölthettek el a kereskedelmi szálláshelyeken, míg a belföldiek vendégéjszakái 2,9%-kal bővültek. Részben a növekvő kereslet miatt a szálláshelyek bevételei is nőttek: a 75 milliárd forint bruttó árbevétel folyó áron 10%-kal, az egy kiadható szállodai szobára jutó szállásdíjbevétel 11%-kal haladja meg az egy évvel korábbit. A beváltott Széchenyi Pihenőkártyák értéke az egy évvel korábbihoz képest 1,2%-kal csökkent.
- A **vendéglátóhelyek eladási forgalma 2017 I. negyedévében** 218 milliárd forintot tett ki, ami volumenében 1,9%-kal kevesebb, mint az előző év azonos időszakában.
- **2017 I. negyedévében** a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 2,8%-kal nagyobb volt az egy évvel korábbinál. A **helyközi személyszállítás** január–márciusi utaskilométer-teljesítménye 3,8%-kal meghaladta a 2016. I. negyedévit, a **helyi személyszállításban** regisztrált utazások száma ugyanakkor 1,4%-kal kevesebb volt, mint 2016 első három hónapjában.
- A **2016. január–márciusi időszakban** 59 ezer **személygépkocsit helyeztek első alkalommal forgalomba** az országban, 13%-kal többet, mint az előző év ugyanezen időszakában.

### *Termelői és fogyasztói árak*

- **2017. márciusban a mezőgazdasági termelői árak** 1,4%-kal növekedtek az előző év azonos időszakához viszonyítva, ami az élő állatok és állati termékek árának 11%-os emelkedéséből és a növényi termékek árának 3,6%-os csökkenéséből adódott. Minden főbb növénycsoport ára mérséklődött, a legnagyobb súlyú gabonaféléké 0,6, a zöldségféléké 12, a gyümölcsöké 6,5, a burgonyáé 3,2%-kal lett kevesebb. Az élő állatok termelőiár-szintje 9,4, az állati termékeké 15%-kal nőtt. A vágóállatok közül a sertés ára több mint negyedével, az állati termékek közül a tejé ötödével emelkedett.
- **2017. január–márciusban** a mezőgazdaság termelői árai 0,9%-kal mérséklődtek, ezen belül a növényi termékek ára 6,1%-kal csökkent, az élő állatok és állati termékeké 9,1%-kal nőtt. Csökkent a zöldségfélék (8,6%) és a gyümölcsök (5,1%) ára, a vágósertésé ellenben több mint ötödével, a tejé pedig közel ötödével nőtt.
- **A mezőgazdasági termelés ráfordítási árai az első negyedévben** 1,3%-kal mérséklődtek, ami a folyó termelőfelhasználás árszínvonalának 1,7%-os csökkenéséből és a mezőgazdasági beruházások árszínvonalának 1,1%-os emelkedéséből állt össze. A műtrágya ára jelentősen (15%), a takarmányoké (6,6%) és a növényvédő szereké (1,0%) kisebb mértékben csökkent. Az üzemanyagárak közel

ötödével nőttek. Az épületberuházások ára magasabb (4,6%), a gépberuházásoké alacsonyabb (1,9%) lett. Az **agrárrolló** értéke 100,4% volt az év első negyedében.

- Az **ipari termelői árak** 2017. márciusban 4,2, január–márciusban 3,5%-kal magasabbak voltak az előző év azonos időszakához képest, az emelkedő tendencia négy hónapja tart. A dráguló vegyipari eladások nagymértékben hozzájárultak az áremelkedéshez.
- Az ipari **belföldi eladások** árai erőteljes ütemben emelkedtek: az árak márciusban 6,7, január–márciusban 6,0%-kal haladták meg az egy évvel korábbi alacsony bázist. Az év első három hónapjában az energiaipar értékesítési árai 0,2%-kal mérséklődtek, a feldolgozóiparéi 9,0%-kal növekedtek az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az elektronikai ipar kivételével mindegyik feldolgozóipari részterületen drágultak a termékek, a jelentős súlyúnak számító élelmiszeriparban 3,1, a kocsygyártás, kőolaj-feldolgozás területén 37%-kal.
- 2017 január–márciusában az ipari **exportértékesítés** árai az előző év azonos időszakához viszonyítva 2,3%-kal emelkedtek, ezen belül a legnagyobb súlyú járműgyártási 1,9%-kal mérséklődtek. (2017 márciusában az exportértékesítési árak 3,0%-kal meghaladták a 2016. márciusit.)
- Az **építőipar termelői árai az I. negyedévben** 4,0%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához viszonyítva, az előző negyedévhez képest 1,7%-kal magasabbak voltak.
- **2017 első négy hónapjában a fogyasztói árak** átlagosan 2,5%-kal magasabbak voltak, mint az előző év azonos időszakában. A fogyasztásban jelentős részarányú járműüzemanyagokért 16%-kal kellett többet fizetni. A szeszes italok, dohányárak szintén átlag felett drágultak elsősorban a dohánytermékekre kivetett jövedéki adó emelése miatt. A szolgáltatások árszínvonala 1,6%-kal nőtt, ezen belül a hírközlés olcsóbb lett, mivel az internet-előfizetés áfakulcsa az év elején 18%-ra csökkent. A ruházatkodási cikkek ára 0,5, a háztartási energiáé 0,4%-kal emelkedett. Utóbbi főcsoportban a főbb rezsitételek (elektromos energia, vezetékes gáz, távfűtés) ára nem változott, a szilárd tüzelőanyagoké viszont emelkedett. Az élelmiszerárak átlagosan 1,8%-kal növekedtek, ezen belül a cukor 14, a sertéshús 11%-kal drágult, a baromfihús, a tojás és a tej ugyanakkor olcsóbb lett, alapvetően az áfakulcsuk 5%-ra mérséklése következtében. A tartós fogyasztási cikkek ára 0,5%-kal mérséklődött a használt személygépkocsik és a tartós kulturális cikkek árcsökkenése hatására.
- A fogyasztói árak **áprilisban** az előző hónaphoz viszonyítva átlagosan 0,4%-kal emelkedtek. Az árváltozást leginkább a ruházatkodási cikkek szezonváltásból adódó drágulása (1,8%), illetve a jövedéki adó csökkentése miatt a járműüzemanyagok olcsóbbá válása (-1,4%) befolyásolta.

## *Társadalmi és jövedelmi folyamatok*

- Az előzetes **népmozgalmi adatok** alapján **2017 I. negyedévében** 22 072 **gyermek született**, 1,7%-kal (389 csecsemővel) kevesebb, mint az előző év azonos időszakában. A szökőnaphatást figyelembe véve a születésszám kisebb mértékben, 0,6%-kal mérséklődött. Ezer lakosra 9,1 élveszületés jutott, 0,1 ezrelékponttal kevesebb a 2016. I. negyedévinél.
- 2017. január–márciusban 38 589-en haltak meg, 16%-kal többen, mint 2016 azonos időszakában. A szökőnaphatással korrigálva a halálozások számának emelkedése 17% volt. A halálozási többlet a negyedéven belül januárban és februárban volt jelentős, amikor 26, illetve 22%-kal többen hunytak el, mint 2016 azonos hónapjában. Márciusban a kedvezőtlen folyamat lényegesen lassult, a halálozási többlet 1,9%-os volt. 2017 I. negyedévében ezer lakosra 16,0 halálozás jutott, ez 2,3 ezrelékponttal magasabb a 2016. I. negyedévinél.
- A születések és halálozások egyenlegeként a **természetes fogyás** 16 517 fő volt, ami jelentősen, 51%-kal több az egy évvel korábbinál.
- 2017 I. negyedévében ezer élveszületésre 3,2 **csecsemőhalálozás** jutott, ami 0,8 ezrelékponttal kevesebb az előző év azonos időszakánál.
- A 2017. január–márciusi 6035 **házasságkötés** 8,7%-kal (575-tel) elmaradt az egy évvel korábbitól.
- **2017 I. negyedévében** tovább javultak a foglalkoztatottsági és a munkanélküliségi mutatók az egy évvel korábbihoz képest. A **foglalkoztatottak száma** – a 15–74 évesek körében – 4 millió 368 ezer fő volt, 106 ezer fővel több a 2016. I. negyedévinél. A növekedés teljes egészében a hazai elsődleges munkaerőpiachoz kötődött, mivel a közfoglalkoztatottak és a külföldi telephelyen dolgozók száma kissé elmaradt az egy évvel korábbitól. A foglalkoztatottak közül 4 millió 323 ezren tartoztak a 15–64 évesek korcsoportjába, 98 ezer fővel (2,3%-kal) többen a 2016. I. negyedévinél, **foglalkoztatási arányuk** pedig 2,0 százalékponttal, 67,1%-ra bővült. A férfiak foglalkoztatási mutatói nagyobb mértékben javultak, körükben a foglalkoztatási arány az előző év azonos időszakához képest 2,3 százalékponttal, 73,8%-ra, míg a nőké 1,8 százalékponttal, 60,6%-ra emelkedett. Mindhárom fő korcsoportban nőtt a foglalkoztatottak száma és aránya. A munkaerőpiacon csekély létszámban megjelenő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 28,4, a legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseké 82,7, míg az 55–64 éveseké 50,1%-ra bővült.
- A **munkanélküliek száma** – a 15–64 éves népesség körében – közel negyedével (66 ezer fővel) 206 ezer főre mérséklődött az előző év I. negyedéhez viszonyítva, míg a

**munkanélküliségi ráta** egy év alatt 1,5 százalékponttal, 4,6%-ra csökkent. A férfiak munkanélküliségi mutatói nagyobb mértékben javultak, körükben a munkanélküliségi ráta az egy évvel korábbihoz képest 1,6 százalékponttal, 4,4%-ra, míg a nőké 1,4 százalékponttal, 4,7%-ra csökkent. Mindhárom fő korcsoportot a munkanélküliség mérséklődése jellemezte. A 15–24 éves fiatalok munkanélküliségi rátája 10,3, a 25–54 éveseké 4,1, az 55–64 éveseké 4,3%-ra esett vissza. A munkanélküliek 45,1%-a **tartósan**, azaz legalább egy éve **munkanélküli**, míg a **munkakeresés átlagos időtartama** 17,5 hónap volt (egy évvel korábban 18,8 hónap).

- **2017 márciusában** – a nemzetgazdaság egészében<sup>5</sup> – a teljes munkaidőben alkalmazásban állók havonta átlagosan **bruttó** 298 300 forintot kerestek, 12,8%-kal többet, mint egy évvel korábban. A családi adókedvezmény nélküli **nettó átlagkereset** 198 400 forintot tett ki, ami szintén 12,8%-kal haladta meg a 2016. márciusit, míg a kedvezmény figyelembevételével becsülhető nettó átlagbér összege 206 300 forint volt.
- **2017. január–márciusban** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szintű **bruttó átlagkeresete** 281 900 forint volt, 11,0%-kal magasabb a 2016. január–márciusinál. A családi adókedvezmény nélküli **nettó átlagkereset** egy év alatt 11,0%-kal, 187 400 forintra nőtt, miközben a kedvezményt is figyelembe véve 195 300 forintra becsülhető. (A családi adókedvezmény igénybevételének 2017. évi szabályai a kétgyermekes családok esetében hoztak a nettó keresetek nagyságát és alakulását pozitívan befolyásoló változást.)
- A keresetek növekedési ütemének alakulásában a minimálbér és a garantált bérminimum 15, illetve 25%-os emelkedése, a költségvetési szféra egyes területeit, továbbá az állami közszolgáltató cégek dolgozóit érintő keresetrendezések voltak hatással.
- **A közfoglalkoztatottak nélkül** számolt bruttó és nettó átlagkereset egyaránt 10,7%-kal magasabb volt, mint a 2016. január–márciusi.
- A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve a **vállalkozásoknál** alkalmazottak nettó átlagkeresete 197 500 forint volt, 9,8%-kal több az egy évvel korábinál. A **költségvetés** területén – ugyancsak közfoglalkoztatottak nélkül számolva – 197 100 forintot kerestek, ez 13,6%-kal meghaladta a 2016. január–márciusit, míg a **nonprofit szférában** egy év alatt 9,1%-kal, 176 900 forintra emelkedett a nettó átlagkereset havi összege.

---

<sup>5</sup> A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

- A fogyasztói árak 2,6%-os növekedése mellett a **reálkereset** 8,2%-kal magasabb volt az egy évvel korábbinál.
- A költségvetési szférában és a nonprofit szervezeteknél dolgozók egy része, mintegy 106 ezer fő – a 2011–2012. évi adó- és járulékváltozások ellentételezését szolgáló – a keresetbe nem tartozó **kompenzációban** részesült, ennek havi összege átlagosan bruttó 9400, illetve 8700 forint volt.
- A 2017 I. negyedévében történt 2898 **személy sérüléssel közúti közlekedési balesetben** 139-en meghaltak, 1000-en súlyosan, több mint 2700-an könnyen sérültek meg. A balesetek száma nyers adatok alapján 10, szezonálisan kiigazított adatok szerint 7,4%-kal kevesebb volt az egy évvel korábbinál.
- Több mint ötödével (22%) kevesebb balesetet okoztak **ittasan**, ez az összes baleset 7,9%-át jelentette. A segédmotoros kerékpárral okozott balesetek 26, a kerékpárral okozottak 17%-ában játszott szerepet az alkohol.

## Összefoglaló adatok

Mutató	2016	2016. II. negyedév	2016. III. negyedév	2016. IV. negyedév	2017. I. negyedév
	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest, %				
Bruttó hazai termék (GDP)	2,0	2,8	2,2	1,6	4,1 <sup>a</sup>
Beruházás	-20,0	-23,0	-13,2	-24,1	34,1
A háztartások tényleges fogyasztása	4,2	4,8	3,7	3,9	..
	A GDP százalékában				
Kormányzati szektor nettó hitelnyújtása, -felvétele	1,8 <sup>R</sup>	-0,4 <sup>R</sup>	1,2	-9,6	..
	ezer darab				
Az épített lakások száma	10,0	2,0	1,9	4,7	2,1

Mutató	2016	2016. október–december	2016. november–2017. január	2016. december–2017. február	2017. január–március
	A 15–64 éves népességen belül, %				
Munkanélküliségi ráta	5,1	4,5	4,3	4,5	4,6
Foglalkoztatási arány	66,5	67,5	67,4	67,1	67,1

Mutató	2016	2017. január	2017. február	2017. március	2017. január–március
	Száma, fő <sup>a</sup>				
Élveszületések	93 100	7 741	6 873	7 458	22 072
Halálozások	126 900	14 834	12 456	11 299	38 589
Természetes szaporodás/fogyás	-33 800	-7 093	-5 583	-3 841	-16 517
	Millió euró				
Külkereskedelmi termékforgalom					
Behozatal értéke	83 111	7 077	7 252	8 475 <sup>a</sup>	22 805 <sup>a</sup>
Kivitel értéke	93 046	7 710	8 134	9 431 <sup>a</sup>	25 275 <sup>a</sup>
Egyenleg	9 935	633	881	956 <sup>a</sup>	2 470 <sup>a</sup>
	Változás az előző év azonos időszakához képest, %				
Behozatal volumene	4,7	10,1	3,7	..	6,8 <sup>b)</sup>
Kivitel volumene	4,4	10,8	2,5	..	6,4 <sup>b)</sup>
Mezőgazdasági értékesítés volumene	15,9	8,2	0,3	6,3	4,9
Mezőgazdasági termelői árak	-3,8	-3,2	-1,9	1,4	-0,9
Ipari termelés volumene	0,9	6,9 <sup>R</sup>	2,7	13,4	7,8
Ipari belföldi értékesítésének volumene	-1,2	10,0 <sup>R</sup>	-0,5 <sup>R</sup>	5,7	5,1
Ipari exportértékesítés volumene	0,4	8,6	2,2	12,8	7,9
Feldolgozóipari új rendelések volumene	-	3,9 <sup>R</sup>	0,8 <sup>R</sup>	13,4	-
Ipari termelői árak	-1,7	2,2	4,0	4,2	3,5
Építőipari termelés volumene	-18,8	16,7	19,6	33,3	24,7
Kiskereskedelmi üzletek forgalmának volumene	4,7	4,8	0,8	3,3	3,0
Kereskedelmi szálláshelyek összes vendégei	6,9	9,7	5,2	7,5	7,4
összes vendégéjszakái	6,7	10,3	6,6	4,0	6,6
Alkalmazásban állók létszáma	2,9	3,2 <sup>R</sup>	2,7 <sup>R</sup>	2,3	2,7
Bruttó átlagkereset, nominális	6,1	9,8 <sup>R</sup>	10,4 <sup>R</sup>	12,8	11,0
Nettó átlagkereset, nominális	7,8	9,8 <sup>R</sup>	10,4 <sup>R</sup>	12,8	11,0
Fogyasztói árak <sup>b)</sup>	0,4	2,3	2,9	2,7	2,6

<sup>a)</sup> 2017. január–február.

<sup>b)</sup> 2017. április: 2,2%.

# RÉSZLETES ÁTTEKINTÉS

## *Makrogazdasági és pénzügyi folyamatok*

### **Hazai és nemzetközi makrogazdasági folyamatok<sup>6</sup>**

2017 elején a **világgazdaságot** bővülés jellemezte, a túlnyomórészt fejlett országokat tömörítő OECD egészére számított GDP volumene 2017. I. negyedévében 2,0%-kal meghaladta az egy évvel korábbi szintet.

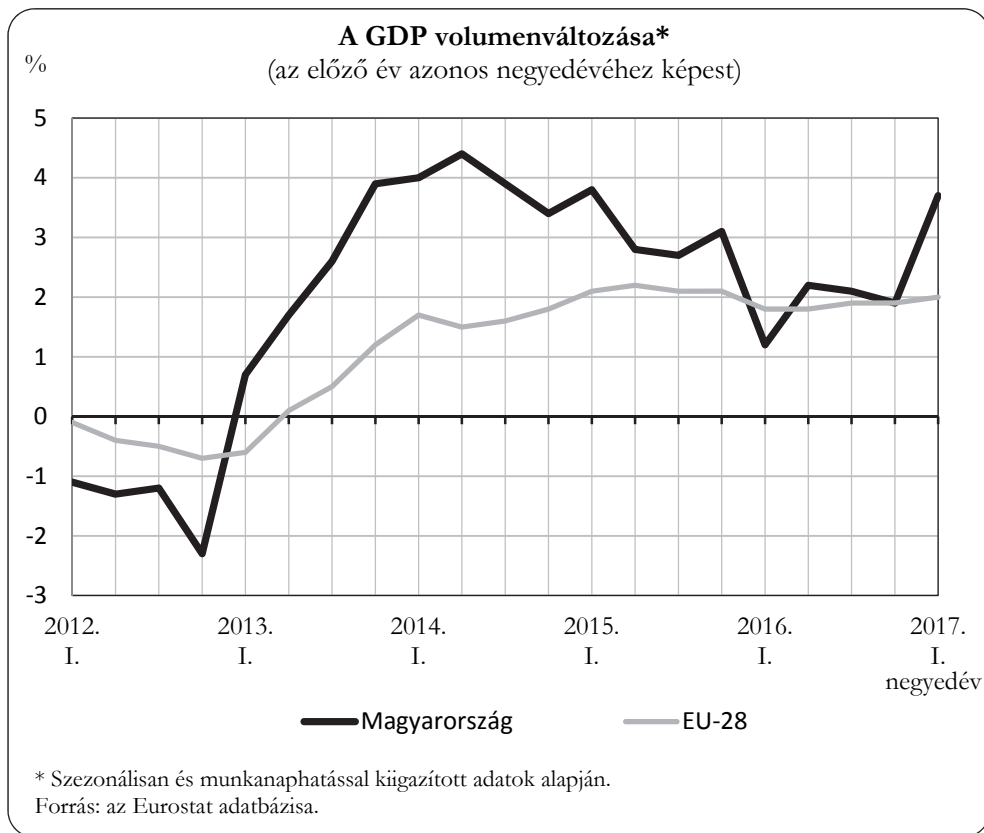
A magyar gazdaság teljesítménye 2013 folyamán növekedési pályára állt, ami 2017 elején folytatódott. **Hazánk bruttó hazai terméke** – a KSH gyorsbecslése szerint – **2017 I. negyedévében** 4,1%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest, ez az elmúlt közel három év legnagyobb mértékű bővülése. A szezonálisan és naptárhatással kiigazított index szerint a gazdasági teljesítmény az előző év azonos időszakához viszonyítva – az uniós átlagnál nagyobb mértékben – 3,7, az előző negyedévhez képest 1,3%-kal bővült.

---

<sup>6</sup> Források: Európai Központi Bank; Eurostat; FAO; Fed; Magyar Nemzeti Bank; National Bureau of Statistics of China; Nemzetközi Valutaalap; OECD; U.S. Energy Information Administration.



1. ábra



A termelési oldalon a GDP bővüléséhez számottevően hozzájárultak a piaci szolgáltatások és az ipar teljesítménye. A felhasználási oldalon a beruházási teljesítmény alakulása segítette a gazdaság növekedését: a **nemzetgazdasági beruházások** volumene 2017 I. negyedévében 34%-kal emelkedett az egy évvel korábbi alacsony bázishoz viszonyítva. (2016 I. negyedévében a beruházási teljesítmény 15%-kal visszaesett a megelőző év azonos időszakához képest.) A beruházások bővülése a nemzetgazdaság csaknem egészét érintette. A kapacitásnövelő fejlesztések élénkülése következtében a beruházások hattizedét megvalósító, legalább 50 főt foglalkoztató **vállalkozások** körében a beruházási teljesítmény 40%-kal emelkedett. Emellett a 2014–2020-as uniós költségvetési ciklus elindított projektjeinek realizálódása is nagyobb lendületet vett, így a **költségvetési szervek** beruházási volumene 31%-kal meghaladta az egy évvel korábit. Az anyagi-műszaki összetétel szerint a gép- és berendezésberuházások volumene 25, az építési beruházásoké 49%-kal növekedett.

2017 I. negyedévében a nemzetgazdaság legtöbb területén nőtt a beruházási teljesítmény. A nagyobb súlyú területek közül a leginkább az **ingatlanügyletek** beruházásai nőttek (56%-kal), ahol a lakásépítések és az üzleti célú ingatlanfejlesztések egyaránt növekedtek. A **szállítás, raktározás** beruházásainak volumene – elsősorban az uniós forrásból finanszírozott útépitések és -felújítások újbóli megindítása következtében – 48%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A nemzetgazdaság legjelentősebb beruházó területének számító **feldolgozóipar** beruházási teljesítménye 32%-kal magasabb volt az előző év azonos időszakánál. A feldolgozóipar 13 részterülete közül 10-ben emelkedtek a fejlesztések, a legnagyobb mértékben az elektronikai iparban. Kiemelkedően növekedett a beruházási volumen a gyógyszergyártásban, az élelmiszeriparban, valamint a gumi-, műanyag- és építőanyagiparban is. Az ipari termelésben meghatározó járműgyártás beruházásai ugyancsak erőteljesen bővültek. A nemzetgazdaság e három területén (feldolgozóipar, ingatlanügyletek, szállítás, raktározás) az összberuházások nagyjából hattizede realizálódott.

1. tábla

**A 10 legnagyobb beruházó nemzetgazdasági ág beruházási teljesítménye,  
2017. I. negyedév**

(%)

Nemzetgazdasági ág	Megoszlás	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest
Feldolgozóipar	35,5	32,1
Ingatlanügyletek	13,9	56,4
Szállítás, raktározás	10,2	48,1
Kereskedelem, gépjárműjavítás	7,1	32,1
Mezőgazdaság	6,2	46,3
Közigazgatás	4,2	17,4
Információ, kommunikáció	3,7	14,1
Adminisztratív szolgáltatás	3,5	67,1
Energiaipar	3,3	2,1
Építőipar	2,0	16,3
<b>Nemzetgazdaság összesen</b>	<b>100,0</b>	<b>34,1</b>

A beruházások kiemelkedően emelkedtek – elsősorban a kőolajkutatások próbafúrásainak tárgyidőszaki ráfordításai miatt – a **bányászatban** (több mint négyszeresére), valamint – főként a lízingtársaságok megugró gépjárműbeszerzései következtében – az **adminisztratív szolgáltatásban** (67%-kal). A **mezőgazdaság** beruházásai – főként mezőgazdasági munkagépek (traktorok, kombájnok, permetezőgépek) beszerzései következtében – 46%-kal gyarapodtak. A

**vendéglátásban** a szállodaépítések és -felújítások, a **művészet, szabadidő** területén a versenysporttal kapcsolatos nagyberuházások segítették a beruházási volumen (38, illetve 31%-os) emelkedését. A **kereskedelem, gépjárműjavítás** beruházási teljesítménye 32%-kal nőtt, mindenekelőtt áruházkorszerűsítések, -átépítések és -felújítások eredményeképpen. A nagyobb részt közösségi finanszírozású területek közül – elsősorban az EU-forrásból történő fejlesztések újbóli megindulása következtében – a **közigazgatás** területén (17%-kal) és az **oktatásban** (53%-kal) nőttek, ugyanakkor az **egészségügyi szolgáltatásban** 7,8%-kal mérséklődtek a beruházások. Az **információ, kommunikáció** beruházási teljesítménye 14%-kal emelkedett, amiben távközlési berendezések beszerzése és kábelhálózatok bővítése is szerepet játszott.

Az előzetes adatok alapján az **Európai Unió (EU-28)** tagországainak együttes GDP-je 2017 I. negyedévében 2,0%-kal meghaladta az előző év azonos időszakát.<sup>7</sup> A növekedési ütem emelkedett a korábbi negyedévekhez viszonyítva. A rendelkezésre álló adatok alapján Görögország kivételével mindegyik tagország gazdasági teljesítménye nőtt, a nagyobb súlyú nemzetgazdaságok közül Spanyolországé (3,0%) és az Egyesült Királyságé (2,1%) az uniós átlag felett, a hazánk egyik legfontosabb külgazdasági partnerének számító Németországé (1,7%), Franciaországé (0,8%), valamint Olaszországé (0,8%) az uniós átlag alatt. A régiós versenytársak mindegyikében az EU-28 átlagát meghaladó mértékben emelkedett a GDP volumene: Romániában 5,6, Lengyelországban 4,1, Szlovákiában 3,1<sup>8</sup> és Csehországban 2,9%-kal.<sup>9</sup>

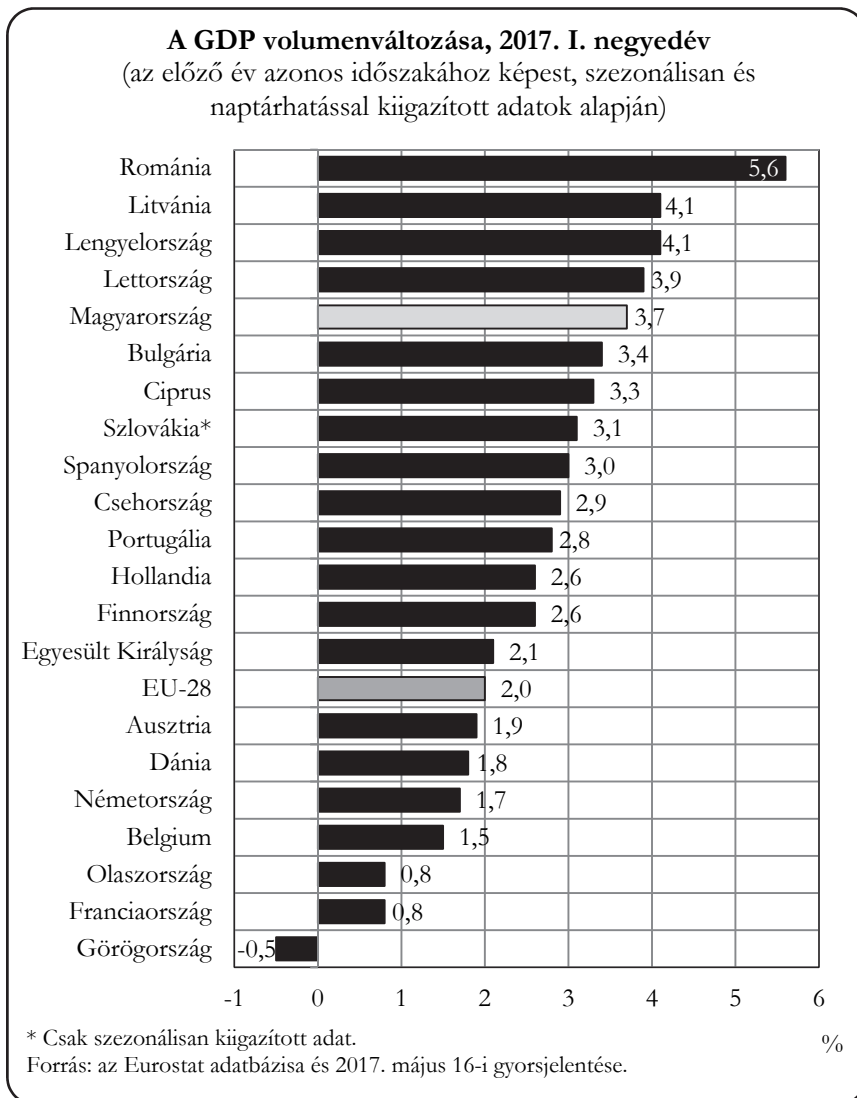
---

<sup>7</sup> Az EU egészére és a tagállamokra vonatkozó GDP-adatok szezonálisan és naptárhatással kiigazítottak.

<sup>8</sup> Csak szezonálisan kiigazított adat.

<sup>9</sup> Az Európai Unió gazdasági folyamatait meghatározó mutatók (ipar, ipari termelői árak, kiskereskedelem, munkaerőpiac, fogyasztói árak) alakulásáról az adott témakör részletes áttekintésében olvashat.

2. ábra



Az **eurózóna** bruttó hazai terméke 2017 I. negyedévében – a szezonális és munkanaphatással kiigazított index szerint – 1,7%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. A térség gazdasági teljesítményére hatással van az aktív monetáris környezet alakulása is. Az inflációs célt<sup>10</sup> megközelítő fogyasztóiár-emelkedés mellett az

<sup>10</sup> Az Európai Központi Bank középtávú célként 2% körüli inflációs szint elérését határozta meg.

Európai Központi Bank (EKB) fenntartotta a monetáris lazítást középpontba helyező politikáját, az alapkamat mértékén (0,00%) nem változtatott.

Az **Egyesült Államok** gazdasági teljesítménye 2017 I. negyedévében 2,0%-kal<sup>11</sup> nőtt az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A háztartások fogyasztása és a bruttó állóeszköz-felhalmozás bővült (2,8, illetve 2,3%-kal), viszont a kormányzat fogyasztási kiadásai lényegében stagnáltak (+0,1%). A külkereskedelem terén az import volumennövekedése (3,7%) meghaladta az exportét (3,1%). A termelési oldalon az ipari termelés – közel kétévnnyi csökkenést követően – 0,6%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. 2017 I. negyedévében a munkanélküliségi ráta (4,7%) mérséklődése folytatódott, és a fogyasztói árak gyorsuló ütemben emelkedtek (2,5%) az egy évvel korábbihoz képest, ezzel párhuzamosan a jegybank szerepét betöltő Fed megemelte a napi kamatcélját (0,75–1,00%-ra).

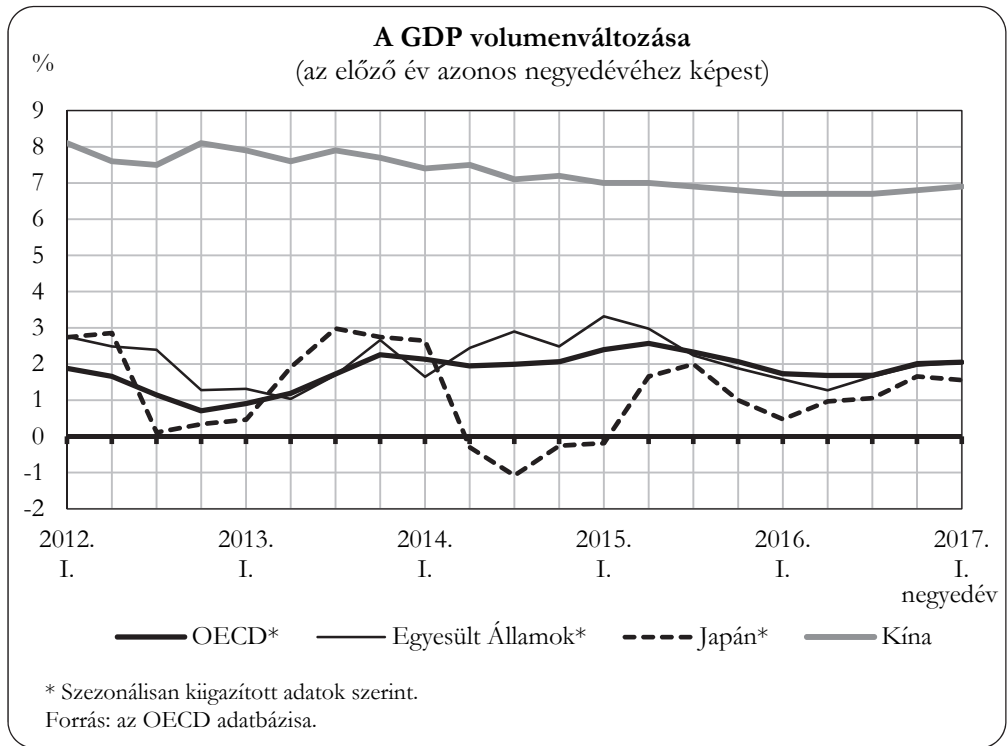
2017 I. negyedévében – az import terén az egyik legfontosabb külkereskedelmi partnerünknek számító – **Kínában** a GDP volumene 6,9%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A növekedés üteme kismértékben fokozódott a korábbi negyedévekhez képest. A nemzetgazdaság mindegyik főbb területén emelkedett a hozzáadott érték, közülük az iparé 6,5, a kereskedelemé 7,4%-kal nőtt az előző év azonos időszakához viszonyítva.

**Japán** gazdasági teljesítménye 2017. I. negyedévben 1,6%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. A GDP felhasználási oldalán a háztartások fogyasztása 0,9, a bruttó állóeszköz-felhalmozás 2,2%-kal növekedett, ugyanakkor visszafogta a gazdasági növekedést a kormányzati fogyasztási kiadások 0,7%-os csökkenése. A japán gazdaság termékei és szolgáltatásai iránti külső kereslet élenkült, az export volumene 6,1%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. Ezzel összhangban 2017 első három hónapjában az ipari termelés 3,7%-kal emelkedett. A japán gazdaságpolitika középpontjában – az alapkamat változatlansága mellett – továbbra is a likviditás bővítése állt, ezzel párhuzamosan 2017 első három hónapjában a fogyasztói árak átlagosan 0,3%-kal meghaladták az egy évvel korábbit.

---

<sup>11</sup> Szezonálisan kiigazított adatok szerint.

3. ábra



2017 első három hónapjában az euró átlagárfolyama az amerikai dollárhoz képest gyengült az egy évvel korábbihoz viszonyítva. 2017 január–márciusában a **forint átlagárfolyama** az euróval és az amerikai dollárral szemben ellentétesen alakult: az euróval szemben – 307 és 313 forint/euró közötti ingadozás mellett – 0,9%-kal erősödött, az amerikai dollárral szemben 2,5%-kal gyengült az előző év azonos időszakához viszonyítva.

2. tábla

## Árfolyamok, 2017. I. negyedév

Megnevezés	Árfolyam					Átlagárfolyam	
	időszak elején	minimum értéke	maximum értéke	időszak végi		értéke	változása az előző év azonos időszaká hoz képest, %
				értéke	változás a az előző év azonos időszaká hoz képest, %		
Forint/amerikai dollár	295,06	284,97	297,38	288,64	4,3	290,26	2,5
Forint/euró	309,40	307,16	312,36	308,70	-1,7	309,11	-0,9
Amerikai dollár/euró	1,0465	1,0385	1,0889	1,0691	-6,1	1,0648	-3,4
Brent (amerikai dollár/hordó)	55,05	49,56	56,34	52,20	42,0	53,59	58,4

Forrás: Eurostat, Magyar Nemzeti Bank, U.S. Energy Information Administration.

2017 elején a globális **nyers- és alapanyagpiacokon** az árszínvonal emelkedett, ami hozzájárult a termelői árak emelkedéséhez a nemzetgazdaságok többségében, így hazánkban is. A Nemzetközi Valutaalap által vezetett, minden fontosabb alapanyagot tartalmazó árindex<sup>12</sup> 2017 január–márciusában átlagosan 35%-kal magasabb volt az egy évvel korábbi alacsony bázishoz képest. (Az elmúlt 17 évet tekintve az index 2016 elején volt a legalacsonyabb.) Ezen belül az ipari alap- és nyersanyagokat tartalmazó árindex 25, az energiahordozóké 56%-kal emelkedett.

Az Európában iránnyadó **Brent**<sup>13</sup> árát jellemző, 2016 januárja óta tartó emelkedő tendencia 2017 elején megállt. Mindez annak ellenére történt, hogy 2016. november végén az OPEC-tagállamok<sup>14</sup> megállapodtak a kitermelés visszafogásában, amihez a szervezeten kívüli országok (például Oroszország) is csatlakoztak. A Brent hordónkénti ára 2017 januárjában és februárjában 55 dolláros árszint körül mozgott, márciusban viszont csökkent. 2017 I. negyedévében a Brent piaci ára jóval magasabb szinten mozgott az egy évvel korábbi alacsony bázisnál: az átlagárfolyam 53,59 dollár volt, ami 58%-os növekedést jelent. (Részben ez is hozzájárult ahhoz, hogy romlott hazánk külkereskedelmi cserearánya, illetve emiatt a hazai üzemanyagok fogyasztói ára 2017

<sup>12</sup> IMF Primary Commodity Price Index.

<sup>13</sup> Az Északi-tengeren kitermelt, alacsony kéntartalmú kőolaj megnevezése.

<sup>14</sup> Az OPEC a Kőolaj-exportáló Országok Szervezetének rövidítése.

január–márciusában 17%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához viszonyítva.) 2017. I. negyedév végén egy hordó olajért 52,20 dollárt fizettek, ami 42%-kal több az egy évvel korábbinál.

Az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Szervezete (FAO) **globális élelmiszerár-indexe**<sup>15</sup> 2017. I. negyedévben 16%-kal meghaladta az egy évvel korábbi, alacsony bázist. Az alindexek közül a legnagyobb mértékben (38%-kal) a cukor, valamint a tejtermékek ára nőtt az egy évvel korábbihoz képest. (Részben emiatt Magyarországon a cukor fogyasztói átlagára 14%-kal emelkedett.) Az olajok és a húskészítmények ára szintén emelkedett (19, illetve 11%-kal), a gabonaféléké lényegében nem változott (–0,1%).

## Külkereskedelem

A **külkereskedelmi termékforgalomban 2017. I. negyedévben** – az első becslés szerint – a kivitel értéke 25,3 milliárd eurót tett ki, 13%-kal többet, mint 2016 első három hónapjában. A behozatal értéke 22,8 milliárd euró volt, 15%-kal több, mint egy évvel korábban. A növekedési ütemek az elmúlt hat év azonos időszakát tekintve a legjelentősebbek. Külkereskedelmünk az I. negyedévet 2,5 milliárd eurós aktívummal zárta, ami a mérleg csekély mértékű, 72 millió eurós romlását jelenti az egy évvel korábbihoz képest.

A részletesen feldolgozott, **2017. január–februári** adatok szerint a külkereskedelmi termékforgalom **volumene** az exportban 6,4, az importban pedig 6,8%-kal bővült 2016 azonos időszakához viszonyítva. (A kivitel értéke az első két hónapban 15,8 milliárd, a behozatalé 14,3 milliárd euró volt.)

2017. január–februárban a forgalom **forintban mért árszínvonal**a nőtt a 2016 azonos időszakához képest: kivitelben 1,6, behozatalban 2,8%-kal. A forgalom forintárszintje ugyanakkor – a számottevő idei növekedések ellenére is – elmaradt az öt évvel korábbtól, a csökkenés mértéke exportban 0,8, importban pedig 3,7% volt 2012 január–februárjához viszonyítva. A **cserearány** kedvezőtlenül alakult 2017 első két hónapjában, a romlás mértéke 1,2% volt. A **forint** az első két hónapot tekintve az euróhoz képest 1,2%-kal erősödött, a dollárhoz képest ezzel szemben 2,1%-kal leértékelődött.

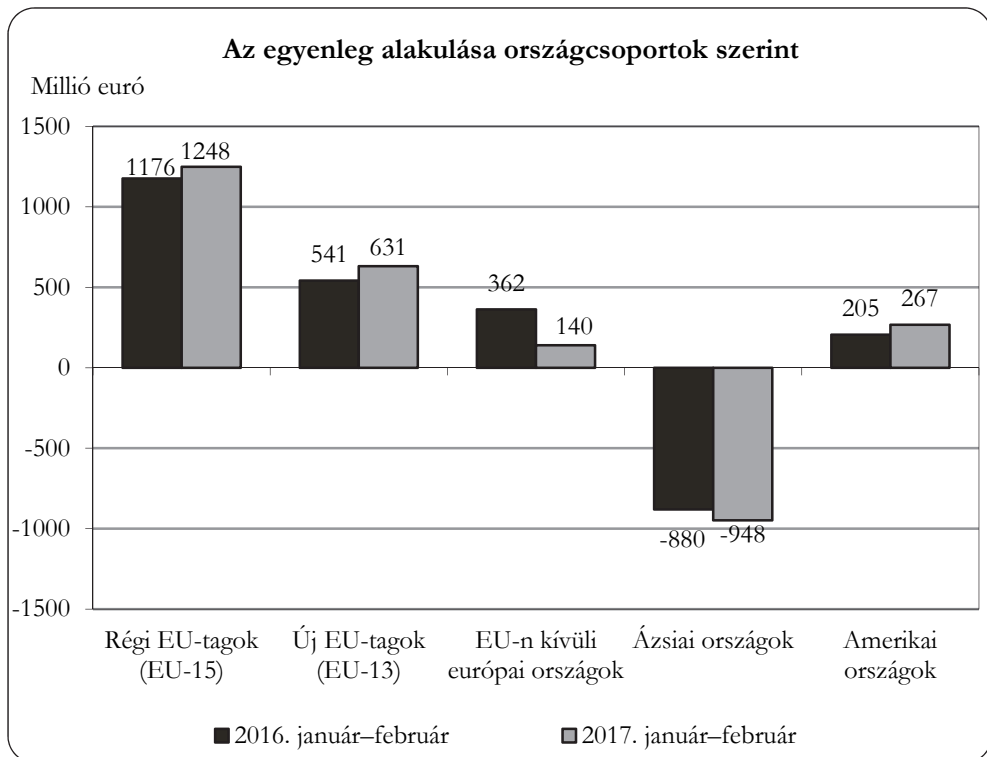
---

<sup>15</sup> A FAO az élelmiszerár-indexen belül alindexeket tesz közzé a gabonafélék, az olajok, a cukor, a tejtermékek, valamint a húskészítmények árváltozásáról. Az indexeket 55 nyersanyag áralakulása alapján állítják össze és havonta jelentetik meg.



Az első kéthavi adatok alapján exportunknak a négyötödét, importunknak pedig a háromnegyedét az **Európai Unió tagországaival** bonyolítottuk le. Ebben a viszonylatban a forgalom euróértéke az átlagostól elmaradó mértékben, kivitelben 7,8, behozatalban 7,5%-kal bővült a 2016. január–februárihoz képest. A tagországokkal folytatott külkereskedelmünkben 1,9 milliárd eurós aktívum keletkezett az első két hónap során, 162 millió euróval több, mint egy évvel azelőtt. Az összes termékforgalom 56%-át a régi tagállamokkal (EU-15) bonyolítottuk le, ebben a viszonylatban a külkereskedelmünk euróértéke az uniós átlagnál is kisebb ütemben, mintegy 6%-kal nőtt. Az országcsoporttal folytatott kereskedelem mérlege 72 millió eurós javulást követően 1,2 milliárd eurós többletet mutat. A 2000-es években csatlakozott 12 új tagország viszonylatában az exportban 11, az importban 10%-os növekedés alakult ki. A kivitel nagyobb mértékű növekedésének hatására az egyenleg ebben a relációban is kedvezőbbé vált, a 631 millió eurós aktívum 90 millió euróval több az egy évvel korábbinál.

4. ábra



Az **Európai Unió kívüli országokkal** folytatott kereskedelmünk dinamikája jelentősen meghaladta az uniósét, a kivitel euróértéke 17, a behozatalé 24%-kal nőtt. Az egyenleg ebben a fő relációban ugyanakkor romlott, a 364 millió eurót kitevő passzívum az egy évvel korábbinál 232 millió euróval kedvezőtlenebb egyensúlyi helyzetet jelez. A mérlegromlás legnagyobb részét az Európai Unió kívüli európai országokkal lebonyolított áruforgalom alakulásával magyarázható, amelynek egyenlege 222 millió euróval kedvezőtlenebbé vált, összefüggésben a behozatal másfélszeresére növekedésével. (A mérleg romlása az utóbbi relációban alapvetően az energiahordozók behozatalával áll kapcsolatban, amelyek importértéke – részben a világpiacon emelkedése miatt – 72%-kal nőtt az év első két hónapjában azok után, hogy 2013. január–február és 2016 ugyanezen időszaka között 1,3 milliárd euróról 356 millió euróra zsugorodott.) Az ázsiai országok viszonylatában az egy évvel korábbinál 68 millió euróval nagyobb, 948 millió eurós passzívum keletkezett, ami az import 13%-os növekedésével magyarázható. Az amerikai országokkal folytatott kereskedelem többtele 205 millió euróról 267 millió euróra nőtt, a mérlegjavulás a kivitel bővülésének (16%) volt a következménye.

3. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása országcsoportok szerint,  
2017. január–február**

(%)

Országcsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	érték- index <sup>a)</sup>	megoszlás <sup>a)</sup>	volumen- index	érték- index <sup>a)</sup>	megoszlás <sup>a)</sup>
	2016. január– február=100,0			2016. január– február=100,0		
<b>Európai Unió (EU-28)</b>	<b>105,6</b>	<b>107,8</b>	<b>79,7</b>	<b>104,9</b>	<b>107,5</b>	<b>75,0</b>
Régi tagállamok (EU-15)	105,3	106,4	57,2	104,8	106,5	54,5
Új tagállamok (EU-13)	106,3	111,2	22,5	105,2	110,1	20,5
<b>EU-n kívüli országok</b>	<b>109,9</b>	<b>116,7</b>	<b>20,3</b>	<b>113,1</b>	<b>124,0</b>	<b>25,0</b>
ebből:						
EU-n kívüli európai országok	..	117,2	8,9	..	150,9	8,9
Ázsiai országok	..	119,8	5,7	..	113,3	12,9
Amerikai országok	..	116,0	4,4	..	108,4	3,0
<b>Összesen</b>	<b>106,4</b>	<b>109,5</b>	<b>100,0</b>	<b>106,8</b>	<b>111,2</b>	<b>100,0</b>

<sup>a)</sup> Euróadatokból számítva.

A külkereskedelmünk több mint felét kitevő **gépek és szállítóeszközök** esetében az export volumene 5,8, az importé 8,7%-kal meghaladta a 2016. január–február.

Nemcsak az árufőcsoport<sup>16</sup>, hanem a teljes export legnagyobb forgalmú árucsoportját a közúti járművek jelentették, míg a második legjelentősebb termékcsoport a villamos gép, készülék és műszerek voltak. Az importrangsor első két helyén ugyanezek a csoportok szerepelnek, sorrendjük ugyanakkor fordított az exportban kialakulthoz képest. Ezeknek a termékcsoportoknak a külkereskedelmét a forgalom mindkét irányában egyszámjegyű euróban számított növekedés jellemezte az év első két hónapjában, amelyen belül az importnövekedések jelentősebbek voltak, mint az export esetében. Az energiafejlesztő gépek és berendezések exportértéke 13%-kal bővült, amely révén a forgalmuk 1,5 milliárd eurót tett ki. A híradástechnikai, hangrögzítő és -lejátszó készülékek kivitele ezzel szemben az átlagostól elmaradva, 1,4%-kal bővült, 1,0 milliárd euró exportárbevételt jelentve a nemzetgazdaságnak.

A külkereskedelmi forgalom valamivel több mint egyharmadát jelentő **feldolgozott termékek** esetében a kivitel volumene 8,5, a behozatalé 5,0%-kal nőtt 2016 első két hónapjához képest, a növekedés üteme exportban a legjelentősebb volt az árufőcsoportok közül. Az ide tartozó csoportok közül a legnagyobb értékű árumozgás a forgalom mindkét irányában a gyógyszer és gyógyszerészeti termékekből valósult meg, amelyek folyó áron számított exportja 14, importja pedig 9,5%-kal növekedett a 2016. január–februárhoz képest. Növekedés következett be az egyéb fémtermékek, valamint az egyéb feldolgozott termékek behozatalában (2,5, illetve 8,1%), valamint a szakmai, tudományos ellenőrző műszerek kivitelében is (17%).

A január–februári időszakban az **élelmiszerek, italok, dohánytermékek** exportvolumene 5,8%-kal bővült, az import lényegében nem változott (0,2%-kal nőtt) 2016 azonos időszakához képest. Kivitelben a gabona és gabonakészítmények euróban számított értéke 19%-kal növekedett, jelentős részben a búzaexport bővülése miatt. Behozatalban a zöldségfélék és gyümölcsök forgalma 5,5%-kal haladta meg a 2016. január–február során regisztrált értéket.

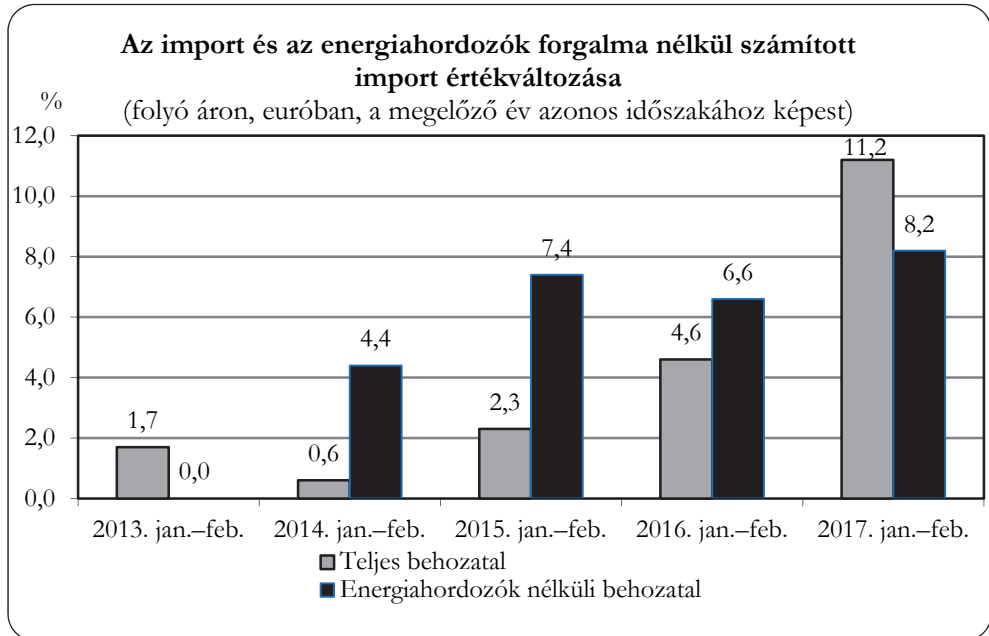
Az **energiahordozók** importvolumene az árufőcsoportok közül a legnagyobb mértékben, 12%-kal nőtt, a kivitele pedig egyedülként csökkent (8,8%) 2016 első két hónapjához viszonyítva. Az energiahordozók forintban számított árszínvonalára számottevően, a behozatalban 42, a kivitelben pedig 45%-kal emelkedett. A drágulás a megelőző négy év csökkenő tendenciáját szakította meg, így a január–februári

---

<sup>16</sup> Az elemzésben alkalmazott termékcsoportosítás a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően, az ENSZ terméknómenklatúrája (Standard International Trade Classification, Rev. 4, röviden: SITC) szerint történt. A nómenklatúra a legmagasabb aggregáltsági szinten 5 árufőcsoportra bontja a termékforgalmat, a részletesebb bontás 10 árufejezetet, illetve 66 árucsoportot különböztet meg.

forintárszint a behozatal esetében 26, a kivitel vonatkozásában 17%-kal alacsonyabb volt a 2012. első kéthavinál.

5. ábra



Az energiahordozók áremelkedése számottevő mértékben járult hozzá a cserearány romlásához, ami azzal magyarázható, hogy kereskedelmük a behozatalunkból lényegesen nagyobb arányban részesedik, mint a kivitelből (8,3, illetve 2,4%), következésképpen az árszínvonaluk változása jobban befolyásolja a teljes import árváltozását, mint az exportét. Az idetartozó legjelentősebb forgalmú csoport a kőolaj és kőolajtermékek, amelyek euróadatakból számított behozatala 64, kivitele 25%-kal nőtt. A természetes és mesterséges gáz importértéke 38, a villamos energiáé 89%-kal meghaladta a 2016. első kéthavit.

4. tábla

**A külkereskedelmi termékforgalom alakulása áru főcsoportok szerint,  
2017. január–február**

(%)

Áru főcsoport	Kivitel			Behozatal		
	volumen- index	értékinde <sup>a)</sup>	megoszlás <sup>a)</sup>	volumen- index	értékinde <sup>a)</sup>	megoszlás <sup>a)</sup>
	2016. január– február=100,0			2016. január– február=100,0		
Élelmiszerek, italok, dohány	105,8	106,5	6,8	100,2	105,6	5,1
Nyersanyagok	104,8	108,9	2,3	99,5	105,5	2,1
Energiahordozók	91,2	133,9	2,4	111,5	160,8	8,3
Feldolgozott termékek	108,5	113,1	32,8	105,0	107,6	36,0
Gépek és szállítóeszközök	105,8	107,0	55,7	108,7	109,0	48,6
<b>Összesen</b>	<b>106,4</b>	<b>109,5</b>	<b>100,0</b>	<b>106,8</b>	<b>111,2</b>	<b>100,0</b>

<sup>a)</sup> Euróadatokból számítva.

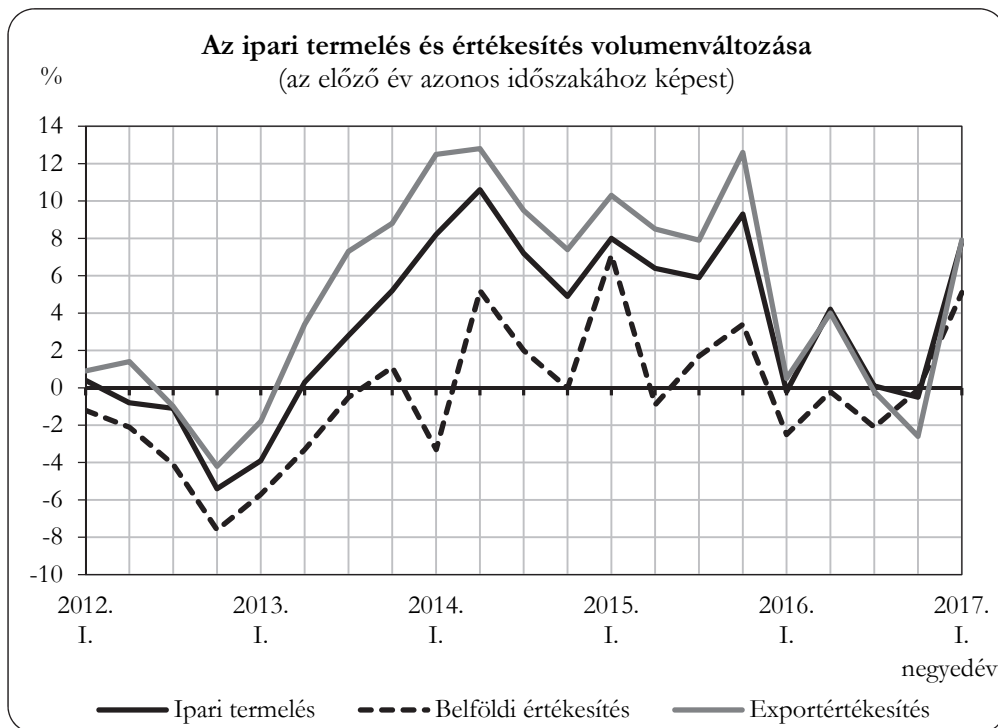
*Ágazati teljesítmények***Ipar**

Hazánk gazdasági teljesítményének alakulására az ipar számottevő mértékben hatással van. A gazdasági szerkezetet tekintve a legjelentősebb súllyal az ipar (feldolgozóipar, energiaipar, bányászat) rendelkezik, amely teljesítménye 2016-ban 27%-kal részesedett a bruttó hozzáadott értékből.

**2017 márciusában** az ipari termelés volumene 13%-kal bővült az egy évvel korábbihoz képest. A termelés alakulását részben befolyásolta, hogy 2016-ban a húsvéti ünnepek márciusra, 2017-ben viszont áprilusra estek. Munkanaphatástól megtisztítva a kibocsátás 10%-kal emelkedett. (2017 márciusában eggyel több munkanap volt, mint egy évvel korábban.) Mindkét értékesítési irányban bővültek az eladások: a belföldi értékesítés volumene 5,7, az exporté 13%-kal nőtt 2016 azonos időszakához képest. Az ipari nemzetgazdasági ágak közül a feldolgozóipar termelése 14, a csekély súlyú bányászaté 18%-kal emelkedett, míg az energiaiparé 5,2%-kal csökkent. A három legjelentősebb feldolgozóipari részterület közül az elektronikai iparban 23, a járműgyártásban 11, az élelmiszeriparban 8,1%-kal többet termeltek az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A legjelentősebb növekedés (31%) a gép, gépi berendezés gyártásában következett be.

A márciusi ipari kibocsátás az előző hónaphoz képest – a szezonális és munkanaphatással kiigazított adatok szerint – 0,7%-kal bővült, az emelkedő tendencia hatodik hónapja tart.

6. ábra



**2017 I. negyedévében az ipari termelés** volumene – folyamatos emelkedés mellett – 7,8%-kal meghaladta az egy évvel korábbi. A növekedéshez a belső és a külső kereslet egyaránt hozzájárult, és ezzel párhuzamosan az ipar exportkitettsége gyakorlatilag nem változott: az értékesítésen belül a külföldi eladások aránya 64,7% volt, az egy évvel korábbinál 0,1 százalékponttal magasabb.

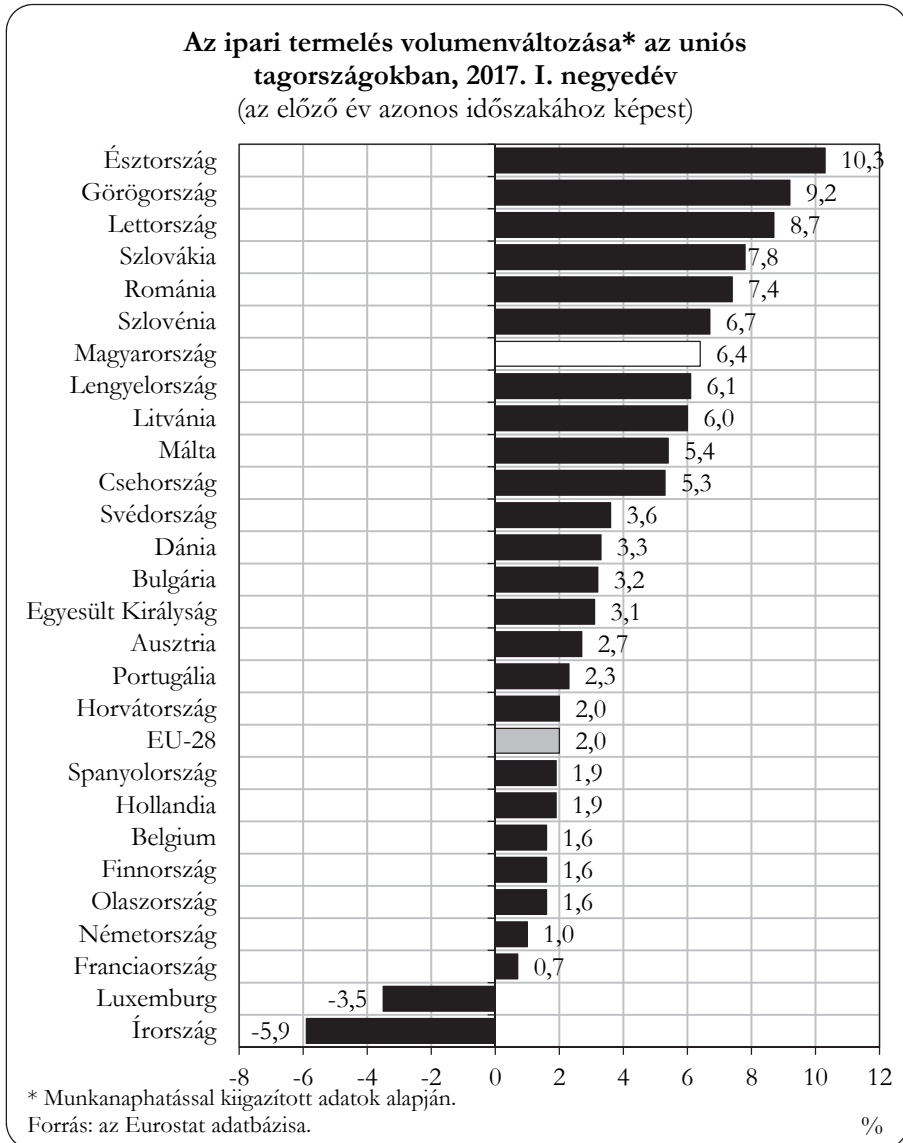
2017 első három hónapjában az **exporteladások** volumene 7,9%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A járműgyártás és az elektronikai ipar együttesen a külföldi eladásokból 49%-kal részesedtek, közülük előbbi értékesítési volumene 7,6, utóbbié 8,0%-kal emelkedett az egy évvel korábbihoz képest. Az ipari értékesítés több mint egyharmadát adó **belföldi eladások** 5,1%-kal bővültek. A hazai értékesítés 15%-át adó élelmiszeriparban 0,7, a 42%-kal részesedő energiaiparban 6,6%-kal többet értékesítettek.

**Uniós összehasonlításban**<sup>17</sup> hazánk ipari kibocsátásának volumenbővülése (6,4%) 2017 I. negyedévében az uniós átlagnál (2,0%) nagyobb mértékű volt. A régiós

<sup>17</sup> Munkanaphatással kiigazított adatok alapján. Forrás: az Eurostat adatbázisa.

versenyársak közül Szlovákiában (7,8%) és Romániában (7,4%) a hazánkét meghaladta az ipari termelés növekedése, ugyanakkor Lengyelországban (6,1%) és Csehországban (5,3%) attól kismértékben elmaradt. Hazánk legfontosabb külgazdasági partnerének számító Németországban – az uniós átlagnál kisebb mértékben – 1,0%-kal termeltek többet.

7. ábra





2017 január–márciusában az ipari nemzetgazdasági ágak közül a termelés közel 95%-át adó **feldolgozóiparban** 7,8, a csekély súlyt képviselő **bányászatban** 9,1%-kal emelkedett a kibocsátás volumene. Az **energiaipari** termelés volumene januárban 13%-kal emelkedett, míg februárban és márciusban csökkent, így ennek eredményeként 2017 első három hónapjában az energiaipar kibocsátása 2,4%-kal magasabb volt az egy évvel korábbinál.

2017 I. negyedévében – a vegyi anyag, termék gyártása kivételével – mindegyik feldolgozóipari területen bővülés következett be. A legnagyobb mértékben (26%) a **gép, gépi berendezés gyártása** növekedett. A szinte teljes egészében külfiacra termelő **elektronikai ipar** kibocsátása – elsősorban a kiemelkedő márciusi termelésnövekedés következtében – 10%-kal bővült. Az elektronikai ipar két legnagyobb részterülete közül a jelentősebb, az elektronikus fogyasztási cikkek gyártása 19, a kisebbik, a híradástechnikai berendezés gyártása 14%-kal nőtt. A szintén az elektronikai iparhoz tartozó, jellemzően a járműipari cégeknek beszállító elektronikai alkatrész, áramköri kártya gyártása 7,6%-os bővült. A feldolgozóiparon belül a legkisebb súlyúnak (1,7%) számító **textil- és bőripar** termelésvolumene 9,9%-kal meghaladta az egy évvel korábit, amiben jelentős szerepet játszott az erősen exportorientált textilgyártás 25%-os bővülése. Szintén a feldolgozóipari átlagot meghaladó mértékben bővült a **kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás** (13%) és a **kohászat, fémfeldolgozás** (11%).

Mindkét értékesítési irány növekedése mellett a **gumi-, műanyag- és építőanyagipar termelése** 7,2%-kal bővült. A két fő részterület közül leginkább az építőanyag gyártása emelkedett (7,7%-kal), összefüggésben a növekvő hazai lakásépítési aktivitással. (A gumi- és műanyagipar kibocsátása 7,0%-kal haladta meg az egy évvel korábit.) Folytatódott a több mint két és fél éve tartó folyamatos termelésbővülés a **villamos berendezés gyártásában**: 2017 január–márciusában a feldolgozóipari területen 7,0%-kal többet termeltek az előző év azonos időszakához viszonyítva. A legnagyobb súlyú (29%) alágnak számító **járműgyártás** termelése 7,0%-kal meghaladta az egy évvel korábit. A két meghatározó – a járműipari kibocsátásából együttesen 96%-kal részesedő – részterület közül a közúti gépjármű gyártása 5,2, a közúti jármű alkatrészeinek gyártása 8,7%-kal növekedett. A feldolgozóipari termelés egytizedét adó **élelmiszeripar** (élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása) kibocsátása 1,6%-kal emelkedett. A részterületek többségét termelésbővülés jellemezte, ugyanakkor a legnagyobb részterületnek számító húsiipar kibocsátása – elsősorban a madárinfluenza hatásaként – 4,3%-kal csökkent. Az élelmiszeripari exportértékesítés volumene nagyobb mértékben (4,7%) nőtt, mint a belföldié (0,7%). Ennek következtében a terület exportkitettsége – a korábbi évekhez hasonlóan – tovább fokozódott: az élelmiszeripar összes értékesítéséből a kivitel – az egy évvel korábbinál 0,5 százalékponttal nagyobb mértékben 41,6%-kal részesedett. A **vegyi anyag, termék gyártása** lényegében stagnált (–0,1%) az egy évvel korábbihoz viszonyítva.

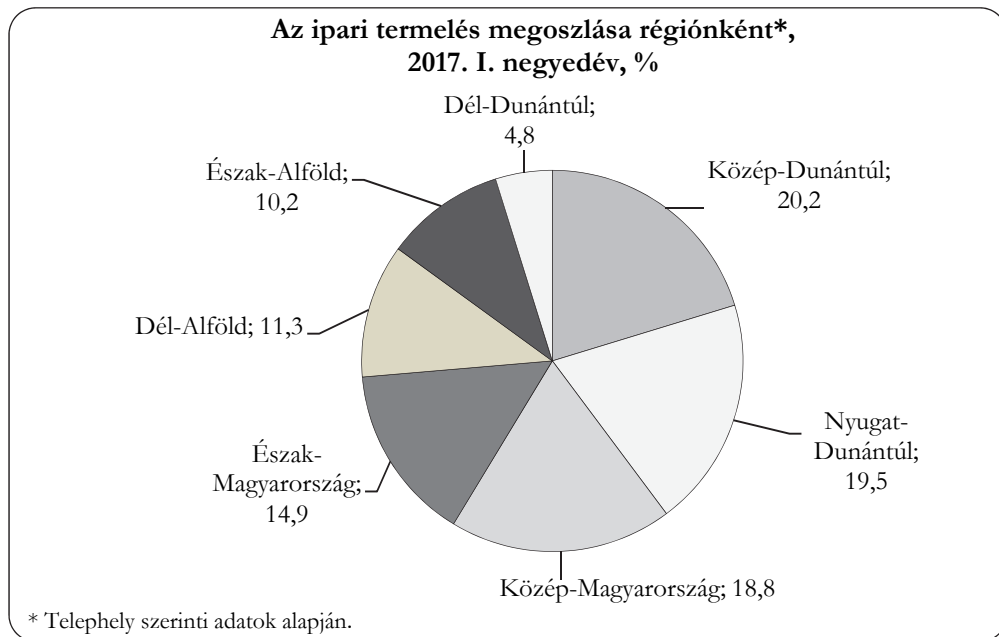
8. ábra



2017 január–márciusában a **létszám-kategóriák szerint képzett vállalatcsoportok** mindegyikében bővült a termelés volumene. A kibocsátás közel háromnegyedét adó, erősen exportorientált **nagyvállalatok** (legalább 250 főt foglalkoztatók) termelése 8,6%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A **közepes** méretű vállalkozások (50–249 fő) kibocsátása 2,2%-kal emelkedett, amit exporteladásaik volumenének 6,3%-os növekedése eredményezett. A középvállalatok belföldön 0,4%-kal kevesebbet értékesítettek. Az elsősorban hazai piacra termelő **kisvállalkozások** (5–49 fő) termelése 10%-kal meghaladta az egy évvel korábbit.

Az egy évvel korábbihoz képest 2017. I. negyedévében az ipari termelés minden régióban<sup>18</sup> emelkedett, a leginkább Nyugat-Dunántúlon (9,8%), a legkevésbé Közép-Magyarországon (5,3%). Az ipari kibocsátás régiós megoszlása alig változott az előző év azonos időszakához képest.

9. ábra



A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások körében az **egy alkalmazásban állóra számított termelés** 2017. I. negyedévében 4,3%-kal növekedett az egy évvel korábbihoz képest. A termelékenységgel járó 3,1%-os létszámemelkedés mellett következett be.

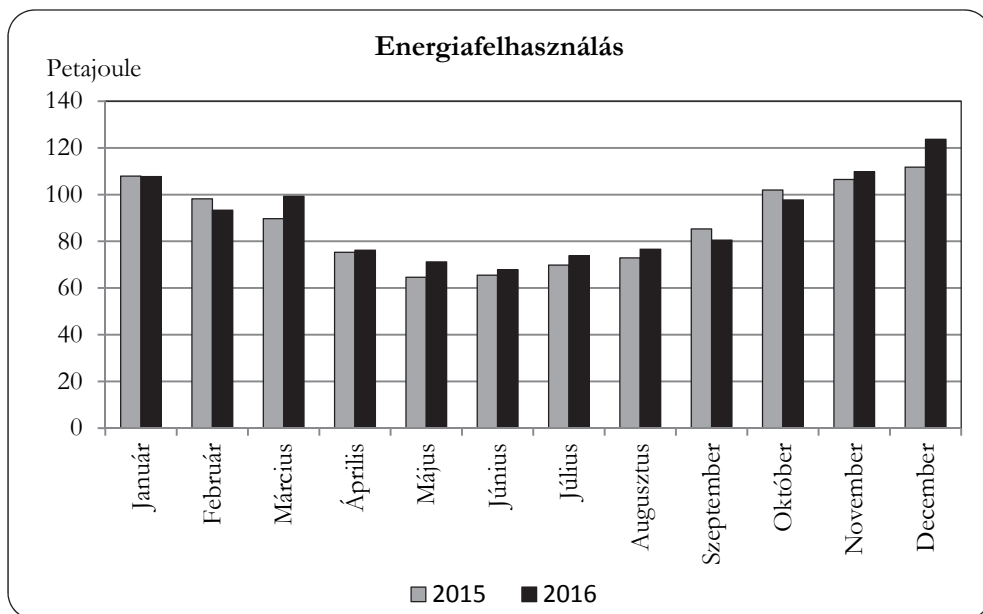
2017 márciusában a megfigyelt feldolgozóipari területek **új rendeléseinek** volumene 13%-kal emelkedett, ezen belül az új belföldi rendeléseké 5,5, az új exportrendeléseké 15%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. A járműgyártás új rendelései 15, a dinamikusán bővülő elektronikai iparéi 19%-kal emelkedtek. Az **összes rendelésállomány** volumene március végén 1,2%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A két legtöbbet termelő alág közül a járműgyártás rendelésállománya 2,0%-kal magasabb, az elektronikai iparé 7,4%-kal alacsonyabb volt a 2016. márciusihoz viszonyítva.

<sup>18</sup> Telephely szerinti adatok alapján.

## Energia

Az energiaipari termelésből közel 40%-kal részesedő villamosenergia-termelés volumene 2016-ban 4,8%-kal nagyobb volt az egy évvel korábinál, belföldi értékesítése pedig 1,1%-kal bővült. (2017 I. negyedévében a villamosenergia-termelés volumene 7,8%-kal csökkent.) Az energiaipari terület növekvő kibocsátásához hozzájárult a nemzetgazdaság emelkedő energiaigénye: a bővülő nemzetgazdasági teljesítmény mellett 2016-ban a hazai gazdasági szereplők 1078 petajoule (PJ) **energiát használtak fel**, 2,7%-kal többet, mint egy évvel korábban. Így a gazdaság relatív energiaigénye – a GDP 2,0%-os emelkedése mellett – 0,7%-kal nőtt. A primer energiafelhasználás 31%-át földgáz, 28%-át kőolaj fedezte. Mindkét energiahordozó alapvetően importból származik. A kizárólag hazai termelésből rendelkezésre álló nukleáris energia a felhasználás 16, a szén és széntermékek 8,6%-át adták. A fogyasztás fennmaradó 16%-át egyéb energiaforrások (például megújuló alapú energia és a villamos energia nettó importja) biztosították. Az energiaigény fedezésére szolgáló források 63%-a behozatalból, 37%-a hazai termelésből származott. A **termelés** 0,4, az import 9,1%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. A **behozatal** több mint kilenczetedét adó fosszilis energiahordozók közül a kőolaj importja 1,6, a szén és széntermékeké 1,8, a földgázé 27%-kal emelkedett. A földgáz jelentős importtöbblete mellett a meglévő készletek felhasználása is fokozódott, így a hazai tározókban lévő földgáz mennyisége az év végén 12%-kal (11 PJ-lal) kevesebb volt az egy évvel korábinál.

10. ábra

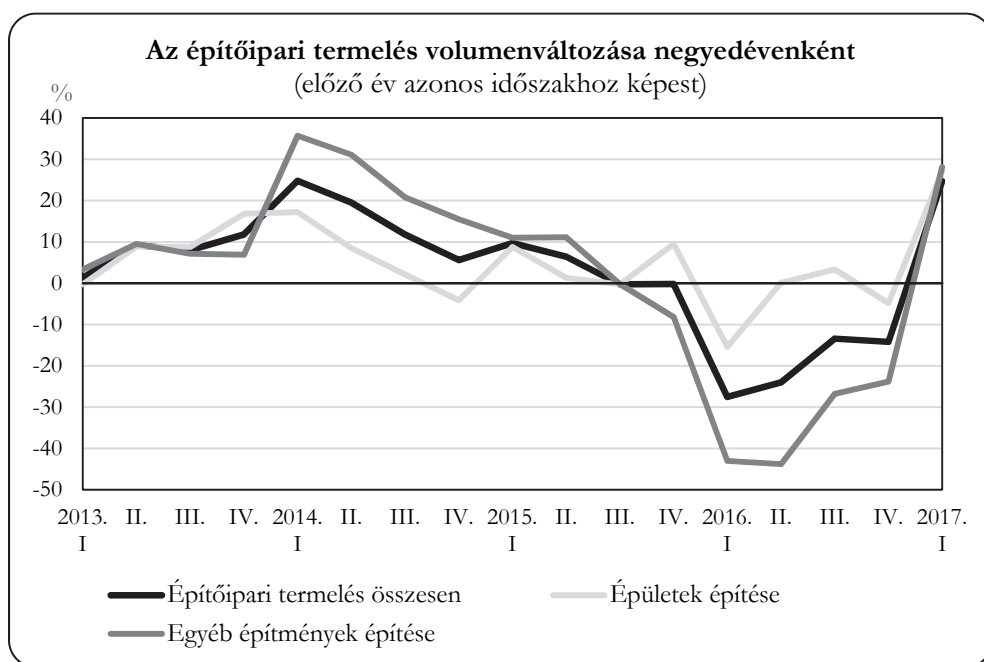


## Építőipar

Az építőiparban **2016-ban** átlagosan 19%-kal csökkent a **termelés volumene**, ami elsősorban az uniós forrásból végzett munkák 2015. év végi befejeződéséből adódott. 2017. január óta az építőipari termelés volumene emelkedik az előző évi alacsony bázishoz viszonyítva.

Az építőipar termelési értéke **2017. I. negyedévben** folyó áron 373 milliárd forint volt, termelési volumene 25%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit. Mindkét **építményfőcsoport** termelése emelkedett: az épületek építése 27, az egyéb építményeké 28%-kal.

11. ábra



**Márciusban** az építőipari termelés volumene jelentősen, 33%-kal meghaladta az egy évvel korábbi alacsony bázist. A termelés az épületek építése építményfőcsoportban 30, az egyéb építmények esetében 49%-kal nőtt. Az előbbi elsősorban ipari és raktárépületek, kisebb mértékben sportlétesítmények és oktatási épületek építésének az eredménye, utóbbi az út- és vasútépítési munkák eredményeként bővült.

A korábbi hónapokban megkötött nagyértékű szerződéskötések után márciusban az **új szerződések volumene** 31%-kal elmaradt a 2016. márciusitól: az épületek építésére kötöttek több mint 11, az egyéb építmények építésére vonatkozóké 41%-kal.

A vállalkozások által kötött új **szerveződések** volumene **január–márciusban** 40%-kal nagyobb volt, mint 2016 azonos időszakában. Az épületek építésére kötött új szerveződések volumene 86, az egyéb építményekre kötötteké 11%-kal nőtt.

Az építőipari vállalkozások március végi **szerveződésszállományának** volumene 81%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Az épületek építésére kötött szerveződések állománya 50, az egyéb építményeké több mint kétszeresére bővült a 2016. március végihez képest.

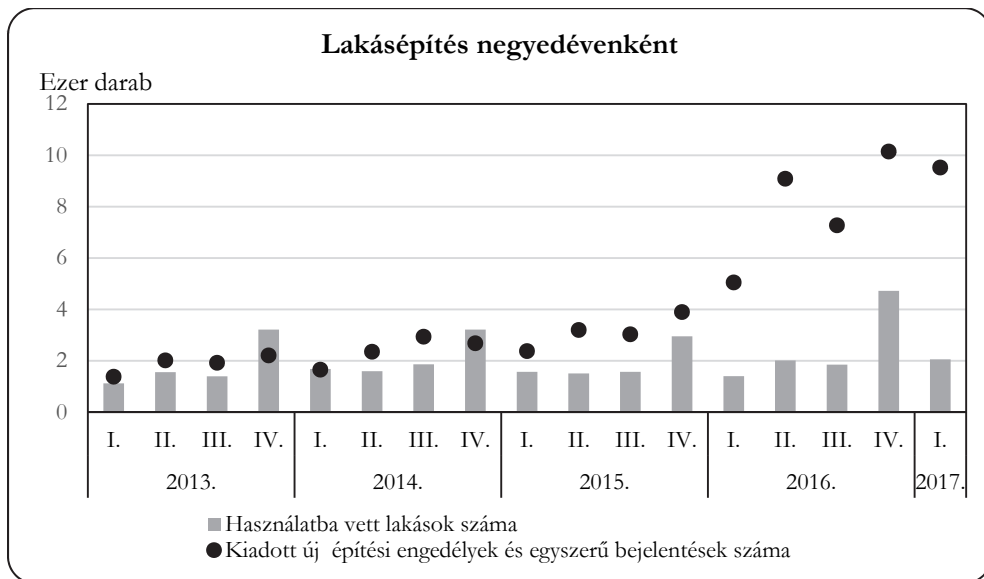
### Lakásépítés, ingatlanforgalom

2016-ban élénkült a lakásszektor, az új lakásépítési engedélyek és egyszerű bejelentések száma több mint két és félszeresére, az új lakásoké pedig 31%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. **2017 I. negyedévében** folytatódott a tendencia, a kiadott lakásépítési engedélyek és az új lakások építésére vonatkozó egyszerű bejelentések<sup>19</sup> együttes száma 9525 volt, 89%-kal több, mint egy évvel korábban. A használatba vett lakások száma is számottevően emelkedett. 2017 I. negyedévében 2061 új **lakást** adtak át, ami 47%-kal több az egy évvel korábbi alacsony bázishoz viszonyítva.

---

<sup>19</sup> A kormány 456/2015. (XII.29.) rendeletnek megfelelően 2016 elejétől a statisztikai számbavétel kiterjed az építési engedélyek mellett az egyszerű bejelentésekre, valamint a használatbavételi engedélyek mellett az egyszerű bejelentés alapján épített épületek használatba vételére vonatkozó hatósági bizonyítványokra is.

12. ábra



Az **építettői kör** összetételében az arányok a természetes személyek által épített lakások irányába tolódtak el (49-ről 58%-ra) az előző év azonos időszakához képest, míg a vállalkozások által épített lakások aránya 50-ről 41%-ra mérséklődött.

Az újonnan épült lakóépületek között a **családi házak** aránya 45-ről 59%-re emelkedett, miközben a **többszintes, többlakásos** épületeké 48-ről 34%-re esett vissza.

A használatba vett **lakások átlagos alapterülete** 13 m<sup>2</sup>-rel 105 m<sup>2</sup>-re nőtt, összefüggésben a családi házak építésének növekvő arányával.

2017 I. negyedévében 411 **lakás szűnt meg**, 2,1%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. A megszűnés leggyakoribb oka továbbra is az avulás. Ebben az időszakban a kisebb városokban szűnt meg a legtöbb lakás (159).

A **lakossági lakáshitelezés** terén kiemelt jelentőségű a 2016 elején elindított otthonteremtési program, amelynek legfontosabb elemei a kibővített családi otthonteremtési kedvezmény (csok), a lakásépítési áfa csökkentése, az áfa visszaigénylés lehetősége és az államilag támogatott hitel.

2016-ban a hitelintézetek **családi otthonteremtési támogatásokra** összesen közel 21 ezer igénylőnek folyósítottak csok-ot, mintegy 47 milliárd forint összegben. A támogatásokat elsősorban használt, másodsorban új lakásokra vették igénybe (előbbi 68, utóbbit 29%-ban). A folyósított összegek megoszlásának aránya azonban a nagyobb értékű újlakás-támogatások felé tolódott el. (A teljes összeg 55%-át új, 44%-át használt

lakás vásárlására fordították.) Az egy folyósításra jutó átlagos összeg új lakás vásárlásakor 5,9, új lakás építéskor 3,8, használt lakás vásárlása esetén pedig 1,5 millió forint volt.

A lakáshitelezés újbóli beindulását lehetővé tevő intézkedések egyik fontos pillére a nem teljesítő hitelek felszámolása volt. A **Nemzeti Eszközkezelő** 2013 és 2016 között összesen közel 26 ezer, ebből 2016-ban 6184 fedezeti lakóingatlant vásárolt meg.

2016 végén a **lakáshitel-állomány** 2912 milliárd forint volt, 2,8%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Az állomány GDP-hez viszonyított aránya 8,8-ról 8,3%-ra mérséklődött egy év alatt. 2014 végén a hitelállomány 52%-át a devizaalapú lakáshitelek tették ki, azonban a forinthitelre váltásuk után 2015 december végére arányuk 0,2%-ra esett vissza (6,8 milliárd forint). 2016 végére a devizahitelek összege tovább mérséklődött (6,1 milliárd forint). A problémamentes hitelek aránya 2016-ban tovább emelkedett, 2016 végén – az egy évvel korábbinál 2 százalékponttal magasabb – 88% volt.

2016-ban az **engedélyezett hitelek** száma ötödével, összege harmadával nőtt az előző évhez képest. Az egy engedélyezésre jutó átlaghitel összege 2016-ban 5,9 millió forint volt, 600 ezer forinttal több, mint 2015-ben.

2016-ban több mint 85 ezer **lakáshitelt folyósítottak**, 456 milliárd forint értékben. A hitelek száma közel 10 ezerrel (13%-kal), összege 94 milliárd forinttal (26%-kal) nőtt az előző évhez képest. A lakáshitelezésben továbbra is a használt lakások vásárlása dominált, az ilyen célra folyósított hitelek összege 338 milliárd forintra emelkedett, ami 35%-kal több, mint 2015-ben volt.

Az **ingatlanforgalom** terén a 2015-ös kiugró év után 2016-ban a lendület tovább folytatódott. 2016-ban a lakáseladások számának emelkedése döntően a használtlakás-piacon jelentkezett. Az építési engedélyek és egyszerű bejelentések következtében hirtelen megindult lakásépítések befejezése későbbre várható, az újlakás piacon ezért egyelőre a forgalomemelkedés csekély.

A **használt lakások piacán** a tiszta árváltozás 2016-ban átlagosan 10,2%-os volt az egy évvel korábbihoz képest. 2010-hez viszonyítva 15,3%-kal drágultak a lakások. Budapesten az eladott használt lakások átlagosan 20,4 millió forintba kerültek, 3 millió forinttal többre, mint 2015-ben. Az eladott használt lakások négyzetméterára Budapesten 350 ezer forint volt, ez az árszint tovább távolodott az országos átlagtól: 2010–2014 között a főváros és a vidék között kétszeres volt a különbség, 2016-ban 2,7-szer annyiba került egy lakás négyzetmétere a fővárosban, mint azon kívül. A megyeszékhelyeken átlagosan 9,6, a kisebb városokban 5,1%-kal drágultak a használt lakások, a községekben csupán 1,6%-ot tett ki az árnövekedés mértéke.

A lakásépítési engedélyek számának gyors emelkedése az építési kedv élénkülését jelzi, azonban ennek hatása egyelőre nem jelent meg az **új lakások piacán**. 2016-ban



még inkább a korábbi években épült lakások értékesítése volt folyamatban. Az új lakások vonatkozásában az értékesítések száma továbbra is alacsony, részesedésük a lakáspiaci forgalom mintegy 3,0%-a volt, így továbbra is meglehetősen kevés megfigyelés áll rendelkezésre az új lakások eladásáról. Az új lakások piacán az árak éves szinten átlagosan 8,6%-kal emelkedtek, 2010-hez viszonyítva közel 20%-os volt a tiszta áremelkedés.

## Kiskereskedelem

A **kiskereskedelmi üzletek forgalmának** bővülése 2017 elején is folytatódott. **2017 márciusában** az eladások volumene 3,3, **január–márciusban** összességében 3,0%-kal nőtt. (A naptárhatástól megtisztított adatok szerint márciusban 5,4, január–márciusban 3,4%-os volt az emelkedés.) Márciusban az előző hónaphoz képest – a szezonálisan és naptárhatástól megtisztított index szerint – az üzletek forgalma 1,7%-kal nőtt.

Az **élelmiszer- és élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmi üzletek** értékesítésének volumene 2017 I. negyedévében 0,9%-kal haladta meg az előző év azonos időszakit. Ezen belül a forgalom 78%-át lebonyolító vegyes termékkörű üzletek 1,7%-kal emelkedett, az élelmiszer-, ital-, dohányáru-szaküzleteké 2,0%-kal csökkent.

A **nem élelmiszertermékeket forgalmazó kiskereskedelmi egységek** esetében január–márciusban 6,0%-os forgalomnövekedést mértünk az egy évvel korábbihoz képest. A tevékenységcsoporton belül a legnagyobb mértékben az iparcikk jellegű vegyes üzletek (9,1%), a gyógyszer-, gyógyászatitermék-, illatszer-üzletek (7,5%), valamint a könyv-, számítástechnika- és egyébiparcikk-üzletek (6,0%) forgalma bővült. A hasznáلتicikk-üzletek (3,8%), a textil-, ruházati és lábbeliüzletek (3,3%), valamint a forgalom negyedét adó bútór-, műszacikk-üzletek (2,0%), eladásai kisebb mértékben ugyan, de szintén emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. A termékek széles körére kiterjedő csomagküldő és internetes kiskereskedelemben a forgalom 16,5%-kal emelkedett.

Az **üzemanyag-kiskereskedelem** növekedése 2017 I. negyedévében lassuló ütemben folytatódott: a jelentős üzemanyagár-növekedés ellenére a benzinkutaknál 2,7%-kal emelkedett a forgalom.

5. tábla

**A kiskereskedelmi forgalom alakulása, 2017. I. negyedév**

Megnevezés	Megoszlás	Volumenváltozás az előző év azonos időszakához képest (%)
Élelmiszer jellegű vegyes	37,2	+1,7
Élelmiszer, ital, dohányáru	10,5	-2,0
<b>Élelmiszer és élelmiszer jellegű vegyes összesen</b>	<b>47,7</b>	<b>+0,9</b>
Iparcikk jellegű vegyes	3,1	+9,1
Textil, ruházati és lábbeli	5,3	+3,3
Bútor, műszaki cikk	8,8	+2,0
Könyv, számítástechnika, és egyéb iparcikk	7,2	+6,0
Gyógyszer, gyógyászati termék, illatszer	7,3	+7,5
Hasznáلتcikk	0,4	+3,8
Csomagküldő és internet	3,4	+16,5
<b>Nem élelmiszertermék jellegű összesen</b>	<b>35,7</b>	<b>+6,0</b>
<b>Üzemanyag</b>	<b>16,6</b>	<b>+2,7</b>
<b>Kiskereskedelem összesen</b>	<b>100,0</b>	<b>+3,0</b>

A kiskereskedelmen kívül számba vett **gépjármű- és járműalkatrész-üzletek** eladási volumene 2017 első három hónapjában 4,6%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest.

Az **Európai Unióban (EU-28)** – az Eurostat munkanaphatástól megtisztított adatai szerint – a kiskereskedelmi forgalom volumene a 2016. január–márciusi 3,2%-os emelkedés után 2017. január–márciusban kisebb ütemben, átlagosan 2,2%-kal növekedett az előző év azonos időszakához mérten. A rendelkezésre álló adatok szerint a tagállamok mindegyikében bővült a forgalom volumene, a legnagyobb mértékben Szlovéniában (13%).

### **Turizmus, vendéglátás**

2017 első negyedévében a **kereskedelmi szálláshelyeken** a tavalyi év azonos időszakánál 7,4%-kal több, 1 millió 988 ezer vendég foglalt szállást. Az általuk eltöltött vendégéjszakák száma meghaladta a 4 millió 626 ezret, ami 6,6%-os bővülést jelent.

A 9 **turisztikai régió** közül Budapest-Közép-Duna-vidék (+13%) és Dél-Alföld (+9,9%) esetében jelentősen, Észak-Magyarországon, Nyugat-Dunántúlon és Közép-

Dunántúlon csekélyebb mértékben (1,8–3,1%) bővült a vendégforgalom, a többi régióban pedig stagnált vagy csökkent.

Az év első 3 hónapjában a **külföldi vendégek** száma meghaladta a 965 ezret, míg a vendégéjszakák száma 10%-os bővülést követően elérte a 2 millió 402 ezret. Az I. negyedévi adatok alapján a külföldi vendégek 82%-a Európából érkezett, a forgalom hattizedét a vendégéjszakák alapján rangsorolt első 10 ország adta. A legjelentősebb küldő ország továbbra is Németország, amely 4,9%-os bővülést követően a vendégéjszakában mért külföldi forgalom több mint tizedét adta. Az első 10-ként rangsorolt küldő államok közül Ausztriából és Szlovákiából csökkent a forgalom 0,9, illetve 7,6%-kal. Az Oroszországból érkező vendégek itt-tartózkodása ezzel szemben kimagasló mértékben nőtt (+37%), de jelentős mértékű volt az olasz vendégforgalom bővülése is (16%). Az Egyesült Királyságból, Romániából és Franciaországból érkezőknél az átlagot kissé meghaladó mértékben nőtt a vendégforgalom (12–14%), míg a csehek esetében szerényebb mértékű volt a növekedés. A teljes külföldi vendégforgalom tizedét adó Ázsiából negyedével, ezen belül Kínából 27, a Koreai Köztársaságból 60%-kal több éjszakára maradtak a vendégek.

A kereskedelmi szálláshelyekre 2017 január–márciusában közel 1 millió 24 ezer **belföldi vendég** érkezett, 4,2%-kal több, mint egy évvel korábban. Az általuk eltöltött vendégéjszakák száma 2 millió 224 ezer volt, ami 2,9%-kal haladta meg a 2016. I. negyedévit. A belföldi forgalom alakulását ugyanakkor lényegesen befolyásolja a mozgó ünnepek előfordulása. 2016-ban márciusban, idén viszont áprilisban volt a húsvét, ezért az ehhez köthető forgalomnövekedés is ebben a hónapban jelentkezik.

A kereskedelmi szálláshelyek 2017 I. negyedévében összesen 75 milliárd forint **bruttó árbevétel**t értek el, folyó áron 10%-kal többet, mint egy évvel korábban. A bevételek 55%-a (41 milliárd forint) a 12%-kal bővülő szállásdíj volt. **Széchenyi Pihenőkártyával** a kártyatulajdonosok a 2016. I. negyedévinél 1,2%-kal kevesebb, 3 milliárd 73 millió forint értékben fizettek. A teljes forgalom 86%-át fogadó **szállodák** 6,8%-kal több éjszakát regisztráltak. A bővülésben eltérő mértékben ugyan, de mind a külföldi (+11%), mind a belföldi vendégeknek (+2,0%) szerepe volt. A forgalom élénkülése miatt a foglaltság 3,1 százalékponttal 47,7%-ra, a szállodai szobák átlagára 3,5%-kal 16 698 forintra emelkedett. Mindez az egy kiadható szállodai szobára jutó **szállásdíjbevétel** (REVPAR) 11%-os bővülését is eredményezte.

2017 január–márciusában a **vendéglátóhelyek** – kereskedelmi szálláshelyek vendéglátó egységeivel együttes – eladási forgalma összesen 218 milliárd forint volt, amelynek 85%-a a kereskedelmi, 15%-a a munkahelyi vendéglátásban keletkezett. A forgalom volumene az időszak átlagában 1,9%-kal csökkent, amit a kereskedelmi vendéglátás forgalmának 3,8%-os visszaesése, illetve a munkahelyi vendéglátás bevételének 11%-os növekedése eredményezett.

## Szállítás, közlekedés

2017. I. negyedévben a nemzetgazdaság árutonna-kilométerben kifejezett **áruszállítási teljesítménye** 2,8%-kal nagyobb volt, mint 2016 ugyanezen időszakában. A növekedés nagyjából az átlagos szállítási távolság hosszabbá válásával magyarázható, mivel a szállított tömeg mindössze 0,8%-kal bővült. A teljesítmény kétharmadát képviselő közúti áruszállítás 2,4%-kal mérséklődött, a vasúti áruszállítás teljesítménye ezzel szemben 17%-kal nőtt. Az összes szállítási módot figyelembe véve a nemzetközi és a belföldi forgalom teljesítménye egyaránt 3% körüli mértékben bővült, így a nemzetközi szállítások aránya továbbra is mintegy háromnegyed.

A **helyközi személyszállítás** utaskilométer-teljesítménye 2017 I. negyedévében 3,8%-kal több volt az egy évvel korábnál. A növekedés az átlagos utazási távolság hosszabbá válásának volt a következménye, az utazások száma ugyanis 0,7%-kal mérséklődött. A közlekedési eszközök közül a repülőgépek utaskilométer-teljesítménye 20, utasszáma 16%-kal emelkedett a 2016. I. negyedévihez viszonyítva. A **Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér utasforgalma**<sup>20</sup> az I. negyedévben 2,5 millió fő volt, 14%-kal több az egy évvel korábnál. Az összteljesítmény felét adó autóbuzsos közlekedés teljesítménye alig változott (+0,2%), a vasúti közlekedés stagnált. 2017. január–márciusban az összteljesítményből mintegy háromnegyedes aránnyal részesedő belföldi forgalom esetében 0,5, a nemzetközi forgalomban 15%-os növekedés következett be a megelőző év azonos időszakához képest.

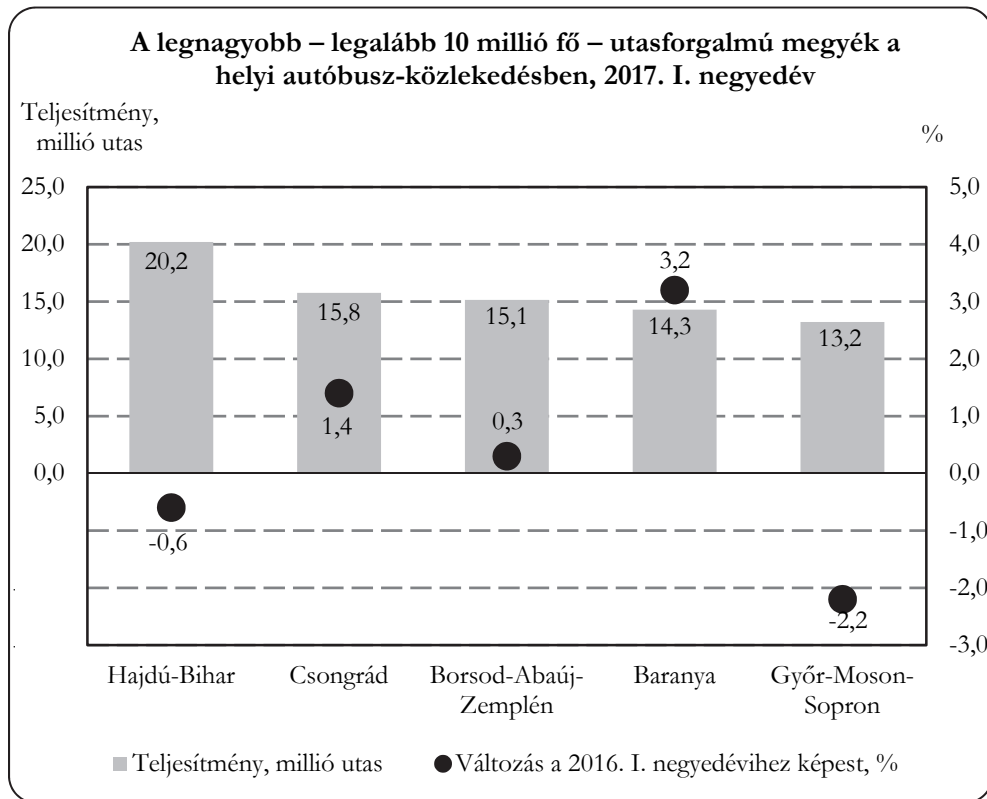
A helyi **személyszállításban** az I. negyedév során 564 millió utazást regisztráltunk, 1,4%-kal kevesebbet, mint 2016 azonos időszakában. A csökkenés legfontosabb tényezőjét a villamosok jelentették, amely járműveken az utazások száma 3,4%-kal maradt el a 2016. I. negyedévitől. (Az utaskilométerben mért teljesítmény ugyanakkor 0,9%-kal bővült, ami az átlagos utazási távolság hosszabbá válását jelzi.) Az utazások mintegy fele autóbuzsokon történt, ahol az utazók száma 1,1%-kal mérséklődött a 2016. január–márciusihoz viszonyítva. Az I. negyedév során az autóbuzsos utazások 52%-a Budapesten valósult meg, annak ellenére, hogy az utasok száma a fővárosban nagyobb mértékben csökkent, mint vidéken (1,5, valamint 0,6%).

---

<sup>20</sup> A repülőtér utasforgalma a külföldi légitársaságok forgalmát is magában foglalja, míg a teljesítmény kizárólag a magyar légi szállítók magyarországi repülőtereit érintő forgalmára vonatkozik.

A közlekedési eszközök közül a legkisebb forgalmat lebonyolító<sup>21</sup> HÉV esetében számottevően, 12%-kal csökkent az utazások száma. A fenti közlekedési eszközök forgalomcsökkenését mérsékelte a metró, földalatti, valamint a trolibuszok növekvő utasforgalma (+0,7%, illetve 4,3%).

13. ábra



2017 első három hónapja során 59 ezer **személygépkocsit** helyeztek első alkalommal forgalomba az országban, 13%-kal többet az egy évvel korábbanál. Ezen belül az új – kétévesnél fiatalabb – személygépkocsik forgalomba helyezése 24, a használtaké 6,4%-kal nőtt. Az eltérő mértékű növekedések hatására az új személygépkocsik aránya a forgalomba helyezéseken belül emelkedett (3,6 százalékponttal, 44%-ra), azok után, hogy 2010 és 2016 I. negyedéve között részesedésük 78-ról 40%-ra esett vissza.

<sup>21</sup> Az utasok számát tekintve

*Termelői és fogyasztói árak***Mezőgazdasági termelői árak**

**2017. márciusban a mezőgazdasági termelői árak** 1,4%-kal növekedtek az előző év azonos időszakához viszonyítva, ami az élő állatok és állati termékek árának 11%-os emelkedéséből és a növényi termékek árának 3,6%-os csökkenéséből adódott. Minden főbb növénycsoport ára mérséklődött, a legnagyobb súlyú gabonaféléké 0,6%-kal, a zöldségféléké 12, a gyümölcsöké 6,5, a burgonyáé 3,2%-kal lett kevesebb. Az élő állatok termelőiár-szintje 9,4, az állati termékeké 15%-kal nőtt. A vágóállatok közül a sertés ára több mint negyedével, az állati termékek közül a tejé ötödével emelkedett.

**2017. január–márciusban** a mezőgazdaság termelői árai 0,9%-kal mérséklődtek, ezen belül a növényi termékek ára 6,1%-kal csökkent, az élő állatok és állati termékeké 9,1%-kal nőtt. Csökkent a zöldségfélék (8,6%) és a gyümölcsök (5,1%) ára, a vágósertésé ellenben több mint ötödével, a tejé pedig közel ötödével nőtt.

**A mezőgazdasági termelés ráfordítási árai az I. negyedévben** 1,3%-kal mérséklődtek, ami a folyó termelőfelhasználás árszínvonalának 1,7%-os csökkenéséből és a mezőgazdasági beruházások árszínvonalának 1,1%-os emelkedéséből állt össze. A műtrágyák ára jelentősen (15%), a takarmányoké (6,6%) és a növényvédő szereké (1,0%) kisebb mértékben csökkent. Az üzemanyagárak közel ötödével nőttek. Az épületberuházások ára magasabb (4,6%-kal), a gépberuházásoké alacsonyabb (1,9%-kal) lett. Az **agrárrolló** értéke 100,4% volt az év első negyedében.

**Ipari, építőipari termelői árak**

Hazánkban az **ipari termelői árak 2017 márciusában** 4,2%-kal meghaladták az egy évvel korábbi, az emelkedő tendencia négy hónapja tart. Az értékesítési irányok közül a belföldi eladások árai 6,7, a külföldi eladásokéi 3,0%-kal növekedtek. A dráguló vegyipari eladások nagymértékben fokozták az áremelkedést.

**2017 I. negyedévében az ipari termelői árakat** gyorsuló ütemű emelkedés jellemezte, emiatt az ipari termékekért az egy évvel korábinál 3,5%-kal többet kellett fizetni. A növekedést részben az energiahordozók magasabb árszínvonala okozta.

**A belföldi értékesítés árai** 2017 első három hónapjában 6,0%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. A hazai értékesítés közel háromtizedét adó energiaipar értékesítési árai 0,2%-kal mérséklődtek, a feldolgozóiparéi 9,0%-kal

növekedtek. Az elektronikai ipar kivételével mindegyik feldolgozóipari részterületen drágultak a termékek, a jelentős súlyúnak számító élelmiszeriparban 3,1, a kocszgyártás, kőolaj-feldolgozás területén 37%-kal. A feldolgozóipari átlagot meghaladó mértékben elsősorban a vegyipari termékek drágultak.

2017 január–márciusában a belföldre értékesített termékek árai mindegyik **rendeltetés szerinti csoportban** emelkedtek az egy évvel korábbihoz képest: az energiatermelő ágazatokban 8,4, a továbbfelhasználásra termelő ágazatokban 4,7, a fogyasztási cikket gyártó ágazatokban 3,8, a beruházási javakat gyártó ágazatokban 2,1%-kal nőttek.

Az **ipari exportértékesítés árai** 2017 I. negyedévében – folyamatos emelkedés mellett – 2,3%-kal növekedtek az egy évvel korábbihoz képest. A két legnagyobb értékű exportértékesítést realizáló terület közül az árak az elektronikai iparban 0,8%-kal emelkedtek, a járműgyártásban 1,9%-kal csökkentek.

Hazánkhoz hasonlóan – Málta kivételével – a többi uniós tagországban is emelkedtek az ipari termelők árak 2017 első három hónapjában. Ennek eredményeként az **EU-28 egészére számított** ipari termelők árak átlagosan 4,6%-kal meghaladták az egy évvel korábbit, amit elsősorban az energiatermelő ágazatok 16%-os árnövekedése okozott. Az energiaipart és az egyéb energiatermelő területek árváltozását nem számítva uniós szinten az ipari termékek 2,3%-kal drágultak.

2017. I. negyedévben az **építőipar termelők árai** 4,0%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest, ez 2009 II. negyedéve óta a legnagyobb mértékű áremelkedés. Az épületek építése vonatkozásában az árak átlagosan 6,8 az egyéb építmények esetében 2,0, a speciális szaképítésében pedig 4,1%-kal nőttek. Az előző negyedévinél az építőipar árai 1,7%-kal magasabbak voltak.

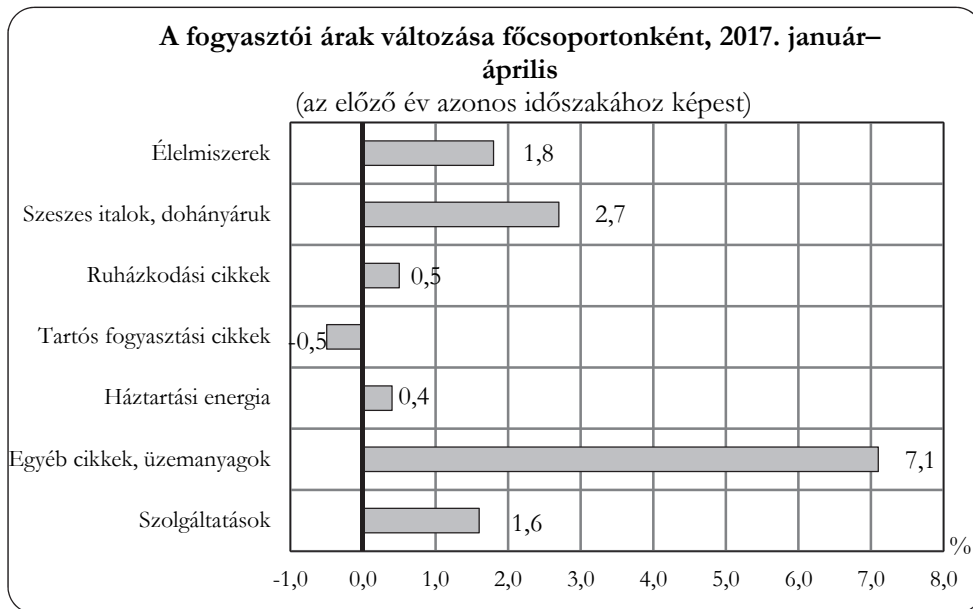
## Fogyasztói árak

**2017 első négy hónapjában** a fogyasztói árak növekedési üteme ingadozott, de végig 3,0% alatt maradt. Az árszínvonal januárban 2,3, februárban 2,9%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. A márciusi 2,7%-os növekedés után áprilisban 2,2%-ra mérséklődött a pénzromlás üteme. Január–áprilisban összességében 2,5%-kal emelkedtek az árak 2016 azonos időszakához képest. A **maginfláció** kiszűri a fogyasztói árindexből az átmeneti jellegű, vagy nem piaci hatásokat, így többek között nem szerepel benne a fogyasztásban magas arányt képviselő járműüzemanyagok és az idényáras élelmiszerek áringadozása. Az alapdrágulás 12 havi üteme 2016 augusztus óta január kivételével lassú ütemben emelkedett, 2017. január–áprilisban minden hónapban alacsonyabb volt a

maginfláció, mint a fogyasztói árindex, az áprilisi 1,9%-os alapdrágulás 0,3 százalékponttal elmaradt az inflációtól.

2017. január–áprilisban a fogyasztásban magas arányt képviselő járműüzemanyagok átlagosan 16%-kal drágultak. Az első négy hónapban az autóbenzin literenkénti átlagára (366 forint) 47, a gázolajé (372 forint) 64 forinttal magasabb volt, mint 2016 azonos időszakában. A gyógyszerek, gyógyárak ára 2,1%-kal emelkedett. Átlag felett nőtt a **szeszes italok, dohányárak** ára (2,7%) alapvetően a dohánytermékekre kivetett jövedéki adó emelése következtében. A szeszes italokért 1,1, a dohányárakért 4,4%-kal többet kellett fizetni, mint az előző év azonos időszakában. Az **élelmiszerek** 1,8%-kal emelkedtek, ezen belül az egyes termékeké különbözőképpen változott. Az alapvető élelmiszerek közül a cukor 14, a sertésbűs 11%-kal drágult, de átlag felett nőtt többek között a sajt, a párizsi, a kolbász, a péksütemények, a tejtermékek és a kenyér ára is. A friss zöldség 5,9, a hazai és déligyümölcs 1,5, a burgonya 0,4%-kal többbe került, mint egy évvel korábban. A tej, a tojás, a baromfiús olcsóbb lett, elsősorban áfakulcsuk 5%-ra csökkentése miatt. Az előző évi kedvező gabonatermés hatására a liszt ára mérséklődött. A házon kívüli étkezés 3,2%-kal drágult. A **szolgáltatások** árszínvonala 1,6%-kal növekedett, ezen belül a szerencsejáték 5,0, az üdülési 3,6, a testápolási, egészségügyi 3,3, a kulturális és szabadidős szolgáltatás pedig 2,5%-kal. A lakbér, lakásszolgáltatás és a közlekedési szolgáltatás áremelkedése 1% alatt maradt. A hírközlés 1,5%-kal olcsóbb lett, mivel januártól az internet-előfizetés esetében a felszámított áfa mértéke 18%-ra csökkent.

14. ábra





A **ruházkodási cikkek** árszínvonala az első négy hónapban összességében 0,5%-kal meghaladta az előző év azonos időszakit, ezen belül a férfiruházat 0,8, a női 0,3, a gyermekruházat 0,2%-kal drágult. A **háztartási energia** ára átlagosan 0,4%-kal nőtt, de a főbb rezsitételeké (elektromos energia, vezetékes gáz, távfűtés) nem változott. A szilárd tüzelőanyag drágult, különösen a tűzifa ára nőtt számottevően (5,3%). Ezzel szemben a palackos gázért 2,1%-kal kevesebbet kellett fizetni. A **tartós fogyasztási cikkek** áremelkedési üteme 2016-ban majdnem végig mérséklődött, és ez a folyamat 2017 első négy hónapjában is folytatódott. Január–áprilisban a főcsoportba tartozó termékek ára összességében 0,5%-kal alacsonyabb volt, mint 2016 azonos időszakában, alapvetően a használt személygépkocsik és a tartós kulturális cikkek (televízió, számítógép, telefon) árcsökkenése miatt.

Az árváltozás különbözőképpen érinti a **lakosság és a háztartások egyes csoportjait** eltérő jövedelmi helyzetük és fogyasztásuk miatt. 2017 első négy hónapjában a gazdaságilag aktív és a magas jövedelmű háztartások esetében az átlagosnál magasabb volt az infláció, mivel a járműüzemanyagok – utóbbiak esetében ezen kívül a szolgáltatások – nagyobb arányban jelennek meg a kiadásaik között. A 3 vagy annál több gyermekes, illetőleg a közepes jövedelmű háztartások körében azonos volt az árváltozás, amelynek mértéke kissé elmaradt az átlagostól. A nyugdíjasok esetében 2,3, az alacsony jövedelmű háztartásokban pedig 2,1%-kal nőttek az árak. Előbbi társadalmi csoportban a szeszes italok, dohányárak, utóbbiban a szolgáltatások, mindkettőben pedig a járműüzemanyagok kisebb súlyt képviselnek a fogyasztásban.

6. tábla

**A fogyasztói árak változása társadalmi rétegek szerint**  
(az előző év azonos időszakához képest)

(%)

Lakosság és a háztartások egyes csoportjai	2016.		2017.	
	év	január–április	április	január–április
Aktív háztartások	0,3	0,1	2,3	2,6
3 vagy annál több gyermekesek	0,3	0,3	2,1	2,4
Nyugdíjasok	0,6	0,7	2,1	2,3
<b>Összes háztartás</b>	<b>0,4</b>	<b>0,3</b>	<b>2,2</b>	<b>2,5</b>
Ebből:				
Alacsony jövedelműek	0,7	0,7	2,0	2,1
Közepes jövedelműek	0,4	0,3	2,1	2,4
Magas jövedelműek	0,5	0,3	2,4	2,7

Az **Európai Unióban** 2017 első négy hónapjában a harmonizált fogyasztói árindex (HICP) magasabb volt, mint az előző év azonos időszakában, összességében 1,8%-kal emelkedtek az árak. A legnagyobb mértékben Észtországban és Lettországnál nőtt az árszínvonal (3,2%), legkevésbé pedig Írországnál és Romániában (0,5%). A magyarországinál (2,6%) 5 tagállamban volt magasabb az infláció.

## Társadalmi és jövedelmi folyamatok

### Demográfiai helyzet

Az előzetes adatok szerint **2017 I. negyedévében** kevesebb gyermek született, mint az előző év azonos időszakában, ugyanakkor jelentősen nőtt a halálozások száma. A negyedéven belül a januári és a februári halálozási többlet volt meghatározó, márciusban a kedvezőtlen folyamat lényegesen lelassult. A természetes fogyás 16 517 fő volt, másfélszerese a 2016. I. negyedévinek.

2017 első három hónapjában 22 072 **újszülött jött világra**, 389-cel, azaz 1,7%-kal kevesebb, mint 2016 azonos időszakában. A csökkenés részben azzal magyarázható, hogy 2016 szökőév volt, így az idén egy nappal rövidebb volt a vizsgált időszak. A szökőnapphatástól megtisztított születésszám kisebb mértékű, 0,6%-os csökkenést jelez.

Tovább folytatódott a **halálozások** számának tavaly szeptember óta tartó emelkedése: 2017. január–márciusban 38 589-en veszítették életüket, ami jelentősen, 16%-kal (5187 fővel) több az egy évvel korábbihoz képest. A szökőnapphatást figyelembe véve a halálozások száma 17%-kal emelkedett. A negyedéven belül januárban 26, februárban 22%-kal többen haltak meg, mint 2016 azonos hónapjaiban, márciusban jóval mérsékeltebb, 1,9%-os volt a halálozási többlet. A 2017 év eleji jelentős halálozási többlet hátterében – a két évvel ezelőtti folyamatokhoz hasonlóan – most is a január–februárban tetőző influenzajárvány állhatott.

A születések számának csökkenése és a halálozások számának jelentős emelkedése következtében 2017 első negyedévében a **természetes népességfogyás** 16 517 fő volt a 2016. január–márciusi 10 941-gyel szemben, ami 51%-os növekedést jelent.

2017 első negyedévében 6035 **házasságot** kötöttek, 8,7%-kal, 575-tel kevesebbet az előző év azonos időszakánál. A szökőnapphatás figyelembevételével a visszaesés kisebb mértékű, 7,6%-os volt. Februárban a házasságkötések kiigazított száma 13%-kal maradt el az egy évvel azelőttitől.

**Ezer lakosra** 9,1 **élveszületés** és 16,0 **halálozás** jutott. Az előbbi 0,1 ezrelékponttal alacsonyabb, utóbbi 2,3 ezrelékponttal magasabb a 2016. első negyedévinél. A **természetes népességfogyás** 2,3 ezrelékponttal, 6,8 ezrelékre emelkedett.

2017 első három hónapjában ezer élveszületésre 3,2 **csecsemőhalálozás** jutott, ami 0,8 ezrelékponttal kevesebb az előző év első negyedévinél. A házasságkötési arányszám 2,5 ezrelékes értéke 0,2 ezrelékponttal alacsonyabb volt, mint 2016 azonos időszakában.

A születések száma **régióként** különböző mértékben változott: négy régióban emelkedett, háromban pedig mérséklődött 2016. I. negyedévhez képest. A legjelentősebb emelkedést Dél-Dunántúlon (1,6%), a legnagyobb (6,6%-os) visszaesést Közép-Magyarországon regisztráltuk. A halálozások száma mindegyik régióban megnövekedett, legjelentősebb mértékben Dél-Dunántúlon (19%), legkevesbé pedig Észak-Alföldön (13%) haladta meg az előző év azonos időszakit. 2017 első negyedévében a természetes fogyás üteme az összes régióban emelkedett. A születések jelentős mérséklődése miatt a legnagyobb, közel 75%-os növekedés Közép-Magyarországon volt. A házasságkötések száma valamennyi régióban csökkent, a legnagyobb mértékben Dél- és Közép-Dunántúlon (14, illetve 12%-kal).

### Foglalkoztatottság, keresetek

**2017. január–márciusában** folytatódtak a korábbi idősakra jellemző munkaerőpiaci tendenciák: a gazdaságilag aktívak rétege szélesedett, ezen belül a foglalkoztatottság és a munkanélküliség javult, míg ezzel párhuzamosan az inaktívák száma és aránya elmaradt az előző év első negyedévitől.

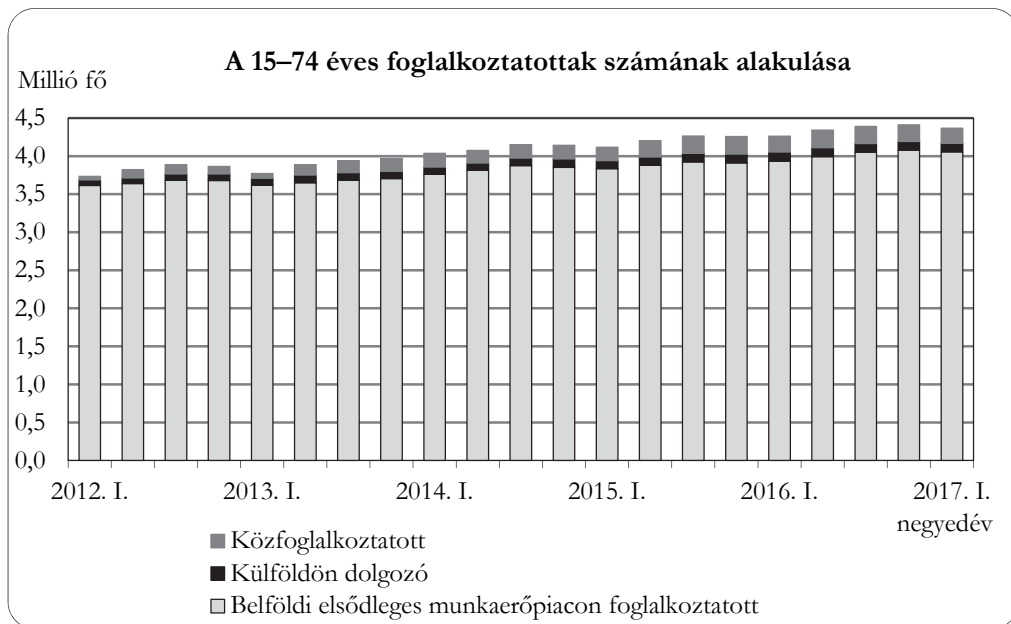
**Uniós összehasonlításban** hazánk munkaerőpiaci pozíciója folyamatosan javult az elmúlt években. A rendelkezésre álló legfrissebb, 2016. évi adatok alapján a magyar foglalkoztatási arány számottevő bővülése azt eredményezte, hogy a magyar és az unió átlaga lényegében megegyezett (66,5 és 66,6%), míg a munkanélküliség hazai szintje (5,1%) jóval alacsonyabb, mint az uniós (8,7%). Magyarország a tagállamok foglalkoztatási és munkanélküliségi rangsorában előrébb lépett, előbbiben a középmezőnyben szerepel, míg utóbbinál az ötödik legalacsonyabb.<sup>22</sup>

**2017. január–márciusban** a 15–74 éves **foglalkoztatottak** száma 4 millió 368 ezer fő volt, 106 ezer fővel több az előző év azonos időszakánál. A foglalkoztatás növekedése teljes egészében a hazai elsődleges munkaerőpiachoz kötődött, mivel a közfoglalkoztatottak és a külföldi telephelyen dolgozók száma kissé elmaradt az egy évvel korábbtól. A foglalkoztatottak közül a 15–64 évesek korcsoportjába 4 millió 323 ezer fő tartozott, 98 ezer fővel (2,3%-kal) emelkedett a számuk, foglalkoztatási arányuk pedig 2,0 százalékponttal, 67,1%-ra nőtt a 2016. január–márciusihoz képest.

---

<sup>22</sup> Az adatok a 15–64 éves népességre vonatkoznak. Forrás: az Eurostat adatbázisa.

15. ábra



2017. január–márciusban a **férfiak** foglalkoztatási mutatói nagyobb mértékben javultak, körükben a foglalkoztatási arány egy év alatt 2,3 százalékponttal, 73,8%-ra, míg a **nők** 1,8 százalékponttal, 60,6%-ra nőtt. Mindhárom fő **korcsoport** esetében bővült a foglalkoztatottak száma és aránya. A munkaerőpiacon csekély létszámban jelen lévő 15–24 éves fiatalok foglalkoztatási aránya 28,4, az ún. legjobb munkavállalási korú, 25–54 éveseké 82,7, az idősebb, 55–64 éveseké pedig 50,1%-ra emelkedett. Az **iskolai végzettség** alapján képzett kategóriák esetében a foglalkoztatási arány a felsőfokú végzettségűek kivételével meghaladta az előző év azonos időszakit, körükben 0,3 százalékpontos csökkenés következett be, míg a másik három kategória esetében jelentős, 1,6–3,3 százalékpontos növekedés történt. Nincs változás a tekintetben, hogy a legfeljebb alacsonyfokú végzettségűek foglalkoztatottá válásának esélye a legkisebb, 37,4% a foglalkoztatási arányuk, miközben a felsőfokú végzettségűek mutatója 83,8% volt.

7. tábla

**A 15–64 évesek foglalkoztatási aránya és a munkanélküliségi rátája főbb jellemzők szerint**

(adott év I. negyedében)

Mutatók	Foglalkoztatási arány		Munkanélküliségi ráta	
	2016	2017	2016	2017
<b>Nemek szerint</b>				
Férfiak	71,5	73,8	6,0	4,4
Nők	58,8	60,6	6,1	4,7
<b>Korcsoportok szerint</b>				
15–24 éves	26,8	28,4	14,2	10,3
25–54 éves	81,0	82,7	5,4	4,1
55–64 éves	47,9	50,1	5,5	4,3
<b>Legmagasabb iskolai végzettség szerint</b>				
Legfeljebb alapkú	34,1	37,4	15,2	12,3
Középfokú, érettségi nélkül	72,3	74,8	6,9	4,6
Középfokú, érettségivel	68,5	70,1	4,8	3,5
Felsőfokú	84,1	83,8	2,2	2,0
<b>Összesen</b>	<b>65,1</b>	<b>67,1</b>	<b>6,1</b>	<b>4,6</b>

2017. január–márciusban az iparban és építőiparban, valamint szolgáltatásban nőtt a foglalkoztatotti létszám, míg a mezőgazdaságban lényegében megegyezett az előző év azonos időszakival. A mezőgazdaságban 207 ezren, az ipar-építőiparban 1 millió 345 ezren, míg a szolgáltatásban 2 millió 770 ezren dolgoztak. Az iparban 6,0%-os létszámbővülés következett be, növekedés jellemezte a feldolgozóipart, az energiaipart és a víz- és hulladékgazdálkodás területét egyaránt. A feldolgozóiparon belül a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék, a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék, a villamos berendezés gyártása, illetve az egyéb feldolgozóipar területén következett be jelentősebb létszámbővülés. Az építőiparban 274 ezer főt foglalkoztatottak, 1,4%-kal többet, mint 2016. január–márciusban. A szolgáltató tevékenységet ellátó ágak foglalkoztatotti létszáma 1,4%-kal nőtt, ezen belül egyaránt bővült a foglalkoztatottak száma a piaci szolgáltatást és a jellemzően közösségi szolgáltatást végző ágakban is.

**2017. január–márciusban** a 15–64 éves népesség körében a **munkanélküliek** száma 206 ezer fő volt, közel negyedével (66 ezer fővel) alacsonyabb az előző év első negyedévinél, a 4,6%-os **munkanélküliségi ráta** pedig 1,5 százalékponttal volt kevesebb az egy évvel korábbinál. (A munkanélküliség jelenlegi szintje az egyik legalacsonyabb a munkaerő-felmérés kezdetét jelentő 1992 óta.)

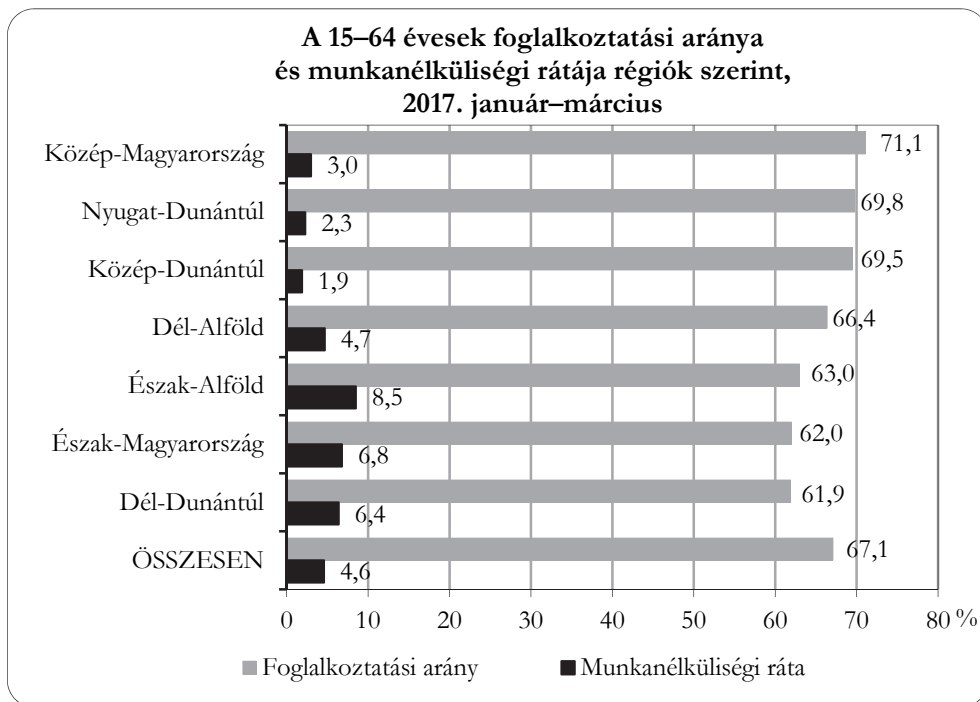
A **nemek szerinti** bontást tekintve a férfiakat némileg alacsonyabb (4,4%) munkanélküliségi ráta jellemezte, mint a nőket (4,7%), egyúttal előbbieik körében javult jelentősebben (1,6, míg a nőknél 1,4 százalékponttal) a mutató az előző év első negyedévihez viszonyítva. Mindhárom fő **korcsoportban** csökkent a munkanélküliek száma és aránya. Legnagyobb mértékben a 15–24 éves fiatalok körében, esetükben egy év alatt 14,2-ről 10,3%-ra mérséklődött a munkanélküliségi ráta. A 25–54 évesek és az 55–64 évesek korcsoportjában közel azonos mértékű (1,3 és 1,2 százalékpontos) csökkenés történt, a munkanélküliségi ráta értéke 4,1 és 4,3% volt 2017. január–márciusban. A munkanélküliségi ráta mindegyik **iskolai végzettség** szerinti kategóriában alacsonyabb lett az egy évvel korábbinál, leginkább (2,9 százalékponttal) a legfeljebb alapfokú végzettségűek körében. Ennek ellenére a legfeljebb alapfokú végzettségűek esetében a legmagasabb munkanélküliségi ráta (12,3%), több mint hatszorosan haladta meg a felsőfokú végzettségűekét (2,0%).

Mind az álláskereséssel töltött idő hossza, mind a tartósan, vagyis legalább egy éve állástalanok aránya csökkent. 2017. január–márciusban az **álláskereső** átlagosan 17,5 hónapot **töltöttek munkakereséssel**, szemben az egy évvel korábbi 18,8 hónappal, míg a **tartósan**, vagyis legalább egy éve **állástalanok aránya** ugyanezen időszak alatt 3,8 százalékponttal, 45,1%-ra esett vissza.

A **Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat** adminisztratív adatai szerint a nyilvántartott álláskeresők száma átlagosan 312 ezer fő volt 2017 I. negyedévében, ez 18%-os csökkenést jelent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Többek között jelentősen mérséklődött a pályakezdő fiatalok, a diplomások, illetve a – nagy létszámú – szakképzetlen álláskeresők száma.

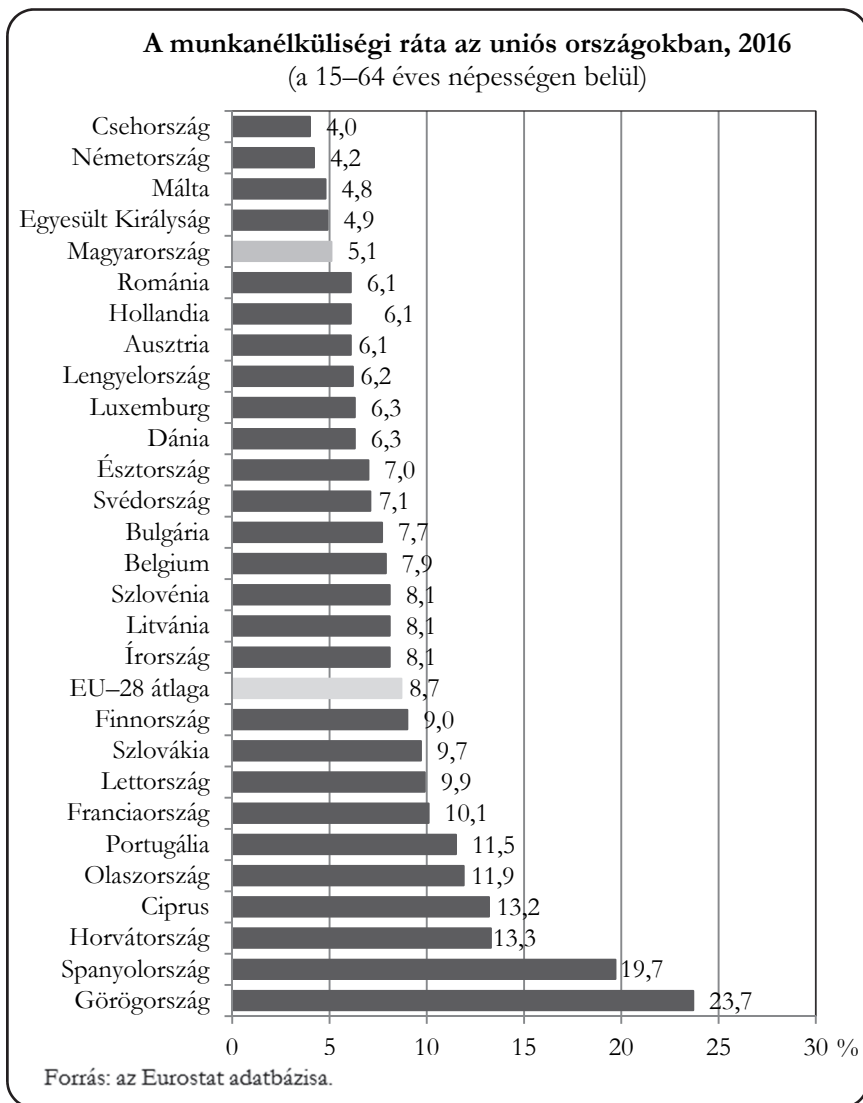
2017. január–márciusban mindegyik **régióban** nőtt a foglalkoztatási arány és mérséklődött a munkanélküliségi ráta az előző év első negyedévéhez képest. Leginkább Észak- és Dél-Alföld munkaerőpiaci pozíciója javult: a foglalkoztatási arány 3,6 és 2,4 százalékponttal bővült, miközben a munkanélküliségi ráta 2,3 és 2,2 százalékponttal csökkent. A foglalkoztatás szintje változatlanul Közép-Magyarországon, Közép- és Nyugat-Dunántúlon a legmagasabb (69,5–71,1%), egyúttal itt a legalacsonyabb a munkanélküliségi ráta (1,9–3,0%). Ezzel szemben Dél-Dunántúlon mértük a legkisebb foglalkoztatási arányt (61,9%), Észak-Alföldön pedig a legmagasabb munkanélküliségi rátát (8,5%). A **megyéket** tekintve – Budapest mutatóit figyelmen kívül hagyva – Győr-Moson-Sopron és Veszprém megyét jellemezte a legmagasabb foglalkoztatási arány (70,8 és 70,2%) és a legalacsonyabb munkanélküliségi ráta (0,8 és 1,2%), miközben a legalacsonyabb foglalkoztatási (58,7%) és a legmagasabb munkanélküliségi szintet (11,9%) Nógrád megyében mértük.

16. ábra



A rendelkezésre álló legfrissebb, **2016. évi** adatok alapján az uniós szintű munkaerőpiaci mutatók pozitív irányba változtak. A 15–64 évesek körében mind az **unió 28 tagállamának** átlagát tekintve, mind a tagországok döntő többségében növekvő foglalkoztatás és mérséklődő munkanélküliség volt jellemző az egy évvel korábbihoz képest. Az EU-28 átlagában a **foglalkoztatási arány** 66,6, a **munkanélküliségi ráta** 8,7% volt. Mindkét mutató értéke jelentős mértékben javult az előző évihez képest Horvátországban, Litvániában, Magyarországon, Spanyolországban és Szlovákiában. Ezzel szemben Luxemburgban a foglalkoztatási arány mérséklődött, Ausztriában és Észtországban pedig a munkanélküliségi ráta nőtt. A foglalkoztatás szintje Dániában, Hollandiában, Németországban és Svédországban volt a legmagasabb (74,7–76,2%), Görögországban, Horvátországban és Olaszországban a legalacsonyabb (52,0–57,2%). A munkanélküliségi ráta Görögországban és Spanyolországban – a jelentősebb rátacsökkenés ellenére – változatlanul kiemelkedő (23,7 és 19,7%), amit a fiatal, 15–24 éves munkanélküliek magas aránya kísér. (A görög és spanyol fiatalok munkanélküliségi rátája 47,3 és 44,4% volt 2016-ban, miközben az unió átlaga 18,7, a magyar mutató pedig ennél jóval alacsonyabb, 12,9% volt.) Az állástalanok aránya – a 15–64 éves népességén belül – Csehországban és Németországban volt a legalacsonyabb 2016-ban, 4,0 és 4,2%.





**2017 I. negyedévében a keresetek** alakulásában a minimálbér és a garantált bérminimum 15, illetve 25%-os növekedése, a költségvetési szféra egyes területeit, továbbá az állami közszolgáltató vállalatok munkavállalóit érintő keresetrendezések játszották a döntő szerepet.

**2017. márciusban** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók – nemzetgazdasági szinten<sup>23</sup> – átlagosan **bruttó** 298 300 forintot kerestek, 12,8%-kal többet az egy évvel korábbinál. A családi adókedvezmény figyelembevételével becsülhető **nettó átlagkereset** 206 300 forint volt, míg a családi adókedvezmény nélküli nettó átlagbér összege – ugyancsak 12,8%-os emelkedés mellett – 198 400 forintot tett ki.

**2017. január–márciusban** a teljes munkaidőben alkalmazásban állók nemzetgazdasági szintű havi **bruttó átlagkeresete** 281 900 forint volt. A családi adókedvezménnyel együtt számolt **nettó átlagkereset** összege 195 300 forintra becsülhető, míg a kedvezmény nélküli nettó bér 187 400 forint volt. 2017-ben a családi adókedvezmény igénybevételének szabályai a kétgyermekes családok esetében módosultak, pozitívan befolyásolva a nettó keresetek nagyságát és változását.

2017. január–márciusban a **bruttó és a nettó átlagkeresetek** közfoglalkoztatottakkal együtt számolva egyaránt 11,0, míg nélkülük 10,7%-kal emelkedtek az előző év azonos időszakához viszonyítva.

A közfoglalkoztatás hatását kiszűrve a vállalkozásoknál alkalmazásban állók átlagosan havi nettó 197 500 forintot kerestek, 9,8%-kal többet az előző év azonos időszakánál. A költségvetésben dolgozók nettó átlagkeresete – ugyancsak közfoglalkoztatottak nélkül számolva – 197 100 forint volt, 13,6%-kal magasabb az egy évvel korábbinál, miközben a nonprofit szervezeteknél alkalmazottaké egy év alatt 9,1%-kal, 176 900 forintra nőtt.

8. tábla

**A nettó átlagkeresetek alakulása, 2017. január–március**

Megnevezés	Összesen		Közfoglalkoztatás nélkül	
	forint	változás az előző év azonos időszakához képest, %	forint	változás az előző év azonos időszakához képest, %
Versenyszféra	196 800	9,9	197 500	9,8
Költségvetés	169 900	13,8	197 100	13,6
Nonprofit szervezetek	162 900	9,0	176 900	9,1
<b>Nemzetgazdaság összesen</b>	<b>187 400</b>	<b>11,0</b>	<b>196 600</b>	<b>10,7</b>
Ebből: közfoglalkoztatott	54 000	2,6	X	X

2017. január–márciusban a fogyasztói árak 2,6%-os emelkedése mellett a – családi adókedvezmény nélküli – **reálkereset** 8,2%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest. (2016. január–márciusban a keresetek reálértéke 7,3%-kal emelkedett.)

<sup>23</sup> A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásoknál, a költségvetési intézményeknél és a megfigyelt nonprofit szervezeteknél.

A költségvetési szférában és a nonprofit szervezeteknél a foglalkoztatottak érintett köre, mintegy 106 ezer fő – a 2011–2012. évi adó- és járulékváltozások ellentételezését szolgáló – a keresetbe nem tartozó **kompenzációban** részesült, ennek összege átlagosan bruttó 9400, illetve 8700 forint volt.

A **közfoglalkoztatottak** átlagos létszáma egy év alatt 6,3%-kal, 175,5 ezer főre mérséklődött. Bruttó átlagkeresetük 81 100 forint volt, 2,6%-kal több az egy évvel korábbinál.

A **nemzetgazdasági ágak** kereseti rangsorában a legmagasabb nettó átlagbér továbbra is a pénzügyi szolgáltatás, valamint az információ és kommunikáció területét jellemezte, az itt dolgozók 360 és 341 ezer forintos keresete megközelítőleg kétszerese a nemzetgazdasági átlagnak. Ezzel szemben a humán-egészségügyi, szociális ellátásban és a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban dolgozók keresték a legkevesebbet (117 és 124 ezer forintot), ez az átlagtól 37, illetve 34%-kal maradt el. A nemzetgazdaság mindegyik ágában nőtt a nettó átlagkereset, a legnagyobb mértékben a művészet és szabadidő, valamint a humán egészségügyi, szociális ellátás területén (22,1 és 17,1%), a legkisebb mértékben pedig az információ és kommunikáció, illetve a pénzügyi szolgáltatás területén (2,8 és 5,8%).

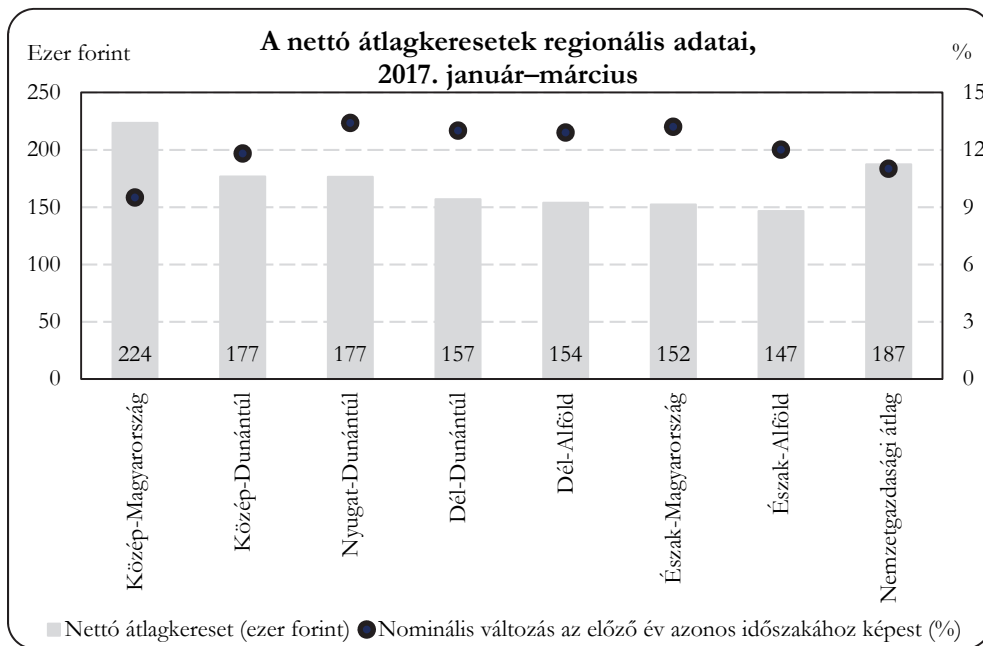
A **rendszeres** (prémium, jutalom, egyhavi külön juttatás nélküli) **havi bruttó átlagkereset** egy év alatt 11,5%-kal, 266 200 forintra nőtt, így a rendszeres keresetek növekedési üteme 0,5 százalékponttal meghaladta a bruttó átlagkeresetét. Ezen belül a versenyszférában 10,5, a költségvetésben 14,0%-os emelkedés történt. A költségvetési intézményeknél alkalmazásban állók – közfoglalkoztatottak nélküli – rendszeres bére 13,8%-kal volt magasabb a 2016. január–márciusinál.

A nemzetgazdasági szintű, átlagos **havi munkajövedelem** egy év alatt 11, 1%-kal, 295 300 forintra nőtt. A havi kereseten felüli egyéb pénzbeli, illetve természetbeni juttatások (jubileumi jutalom, étkezési térítés, lakhatási támogatás, munkába járással kapcsolatos költségtérítések) a munkajövedelem 4,5%-át jelentették, csak úgy, mint egy évvel korábban. A munkajövedelem kereseten felüli része a közigazgatás területén volt a legmagasabb (8,2%), az oktatás és a humán-egészségügyi, szociális ellátásban pedig a legalacsonyabb (2,1 és 2,2%).

2017. január–márciusban mindegyik **régiót** növekvő keresetek jellemezték, annak nagysága egyedül Közép-Magyarországon maradt el a nemzetgazdaság 11,0%-os átlagától, míg a többi régióban 11,8–13,4% között alakult. (A közép-magyarországi keresetek alakulásában szerepet játszott az, hogy a fővárosban viszonylag alacsony, 9,3%-os nettó nominális bérnövekedés történt.) A **megyék** keresetnövekedési rangsorának egyik végpontján Hajdú-Bihar megye, a másikon pedig Heves megye található, előbbit 9,4, utóbbit pedig 15,7%-os bérnövekedés jellemezte.) Közép-Magyarország továbbra is kiemelkedik a kereseti rangsorból, itt a nettó átlagbér 224 ezer

forint volt, miközben a legalacsonyabb mutatóval rendelkező Észak-Alföldön 147 ezer forint. Közel 4 ezer forinttal, 77 ezer forintra nőtt a legmagasabb és a legalacsonyabb bérrrel rendelkező régió közötti különbség.

18. ábra



2017 I. negyedévében a **keresetek** – családi adókedvezmény figyelembevételével számított – **reálértéke**<sup>24</sup> nemzetgazdasági szinten 8,2%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest. 2017-ben a családi adókedvezmény igénybevételének szabálya a kétgyermekes családok körében hozott pozitív változást, ami a legnagyobb mértékű (9,1%-os) reálkereset-növekedést eredményezte. A családi adókedvezmény figyelembevételével becsülhető nettó bér összege átlagosan 195 300 forint volt, 11,0%-kal magasabb a 2016. I. negyedévinél. (A családi adókedvezmény munkavállalónként átlagosan havi 7,9 ezer forint többletet eredményezett a családok jövedelmében a kedvezményre nem jogosultak nettó béréhez képest.) A gyermekszámot figyelembe véve jelentős a differencia, mivel a 3 vagy annál több gyermeket nevelők havi nettó 238 500 forintos keresete közel 55 ezer forinttal meghaladta a gyermektelenekét.

<sup>24</sup> A háztartások demográfiai és jövedelmi adatain alapuló mikroszimulációs modell számítása szerint.

9. tábla

**A családi adókedvezmény figyelembevételével számított nettó- és reálkereset alakulása,  
2017. I. negyedév**

Eltartott gyermekek száma	Nettó kereset		Reálkereset	Az alkalmazásban állók részaránya háztartástípus szerint, %
	forint/fő/hó	előző év azonos időszakához viszonyított változása, %		
Nincs eltartott gyermek	183 700	10,9	8,1	53,9
1 gyermek	192 100	10,9	8,1	22,5
2 gyermek	219 700	11,9	9,1	17,3
3 vagy annál több gyermek	238 500	9,9	7,2	6,3
<b>Nemzetgazdaság összesen</b>	<b>195 300</b>	<b>11,0</b>	<b>8,2</b>	<b>100,0</b>

## Személy sérüléses közúti közlekedési balesetek

A 2017 I. negyedévében történt 2898 **személy sérüléses közúti közlekedési balesetben** 139-en meghaltak, 1000-en súlyosan, több mint 2700-an könnyen **sérültek meg**. A meghaltak között 2, a sérültek között 239 gyermekkorú volt. A balesetek száma nyers adatok alapján 10, szezonálisan kiigazított adatok szerint 7,4%-kal kevesebb volt az egy évvel korábnál. Az 5,7%-kal több (129) halálos balesetben 3,7%-kal többen haltak meg, mint 2016 első negyedévében.

A balesetek 66%-a **lakott területen** belül történt. A 986 lakott területen kívüli baleset 11%-a autópályán következett be, számuk 13%-kal emelkedett, legnagyobb mértékben az M3-ason bekövetkezett eseteké nőtt (41%).

A legtöbb (68%) balesetet személygépkocsik **okozták**, míg a tehergépkocsik 11, a kerékpárok 7,0%-ukat. A balesetek felében haladó járművek ütköztek. A járművezetők hibájából történt balesetek 39%-ában gyorsulás, negyedében az elsőbbség meg nem adása volt az **előidéző ok**. A gyalogosok hibájából 30%-kal kevesebb, a járművezetők hibájából ötödével több halálos baleset történt. A halálos balesetek 46%-ában ütköztek, 30%-ában gyalogost gázoltak.

30%-kal kevesebb balesetet okoztak **ittasan**, ez az összes baleset 7,9%-át jelentette. A segédmotoros kerékpárral okozott balesetek 26%-ában, a kerékpárral okozottakénak 17%-ában játszott szerepet az alkohol.

## FÜGGELÉK

### A TEÁOR'08 nomenklátúra szerinti nemzetgazdasági ágak teljes és a tájékoztatásban előforduló közérthető, rövid megnevezései

Teljes megnevezés, TEÁOR'08		Rövid megnevezés	
A	Mezőgazdaság, erdőgazdaság, halászat	A	Mezőgazdaság
B	Bányászat, kőfejtés	B	Bányászat
C	Feldolgozóipar	C	Feldolgozóipar
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	D	Energiaipar
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgyűjtés, hulladékgyártás, kármentesítés	E	Víz- és hulladékgyártás
F	Építőipar	F	Építőipar
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás	G	Kereskedelem
H	Szállítás, raktározás	H	Szállítás és raktározás
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	I	Vendéglátás
J	Információ, kommunikáció	J	Információ és kommunikáció
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység	K	Pénzügyi szolgáltatás
L	Ingatlanügyletek	L	Ingatlanügyletek
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	M	Tudományos és műszaki tevékenység
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	N	Adminisztratív szolgáltatás
O	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	O	Közigazgatás
P	Oktatás	P	Oktatás
Q	Humán egészségügyi, szociális ellátás	Q	Egészségügyi szolgáltatás
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő	R	Művészet és szabadidő
S	Egyéb szolgáltatás	S	Egyéb szolgáltatás
T	Háztartás munkaadói tevékenysége, termék előállítása, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra	T	Háztartások tevékenysége
U	Területen kívüli szervezet	U	Területen kívüli szervezet





Készült a Tájékoztatási igazgatóságon,  
a KSH Szakstatisztikai igazgatóságának közreműködésével

*Vezető szerkesztő:*

Novák Géza osztályvezető

*Készítették:*

Deák Tiborné, Herzog Tamás, Hidas Zsuzsanna  
Jávorszkyé Nagy Anikó, Kelemen Nóra, Kovács Andrea, Kovács Krisztián,  
Novák Zoltán, Retz Tamás, Varsányi Tamás

A KSH honlapján az adatbázisban és a kész táblarendszerekben folyamatosan frissülnek az adatok,  
valamint elérhetők a szakstatisztikánkénti részletes módszertani információk.

A honlap elérhetősége: [www.ksh.hu](http://www.ksh.hu)

**Kész táblák:** Adatok menü, Táblák (STADAT) almenü

**Adatbázis:** Adatok menü, Tájékoztatási adatbázis almenü

**Módszertani információk:** Adatok menü, Módszertani információk(metaadatok) almenü

[kommunikacio@ksh.hu](mailto:kommunikacio@ksh.hu)

345-6789 (telefon), 345-6788 (fax)